

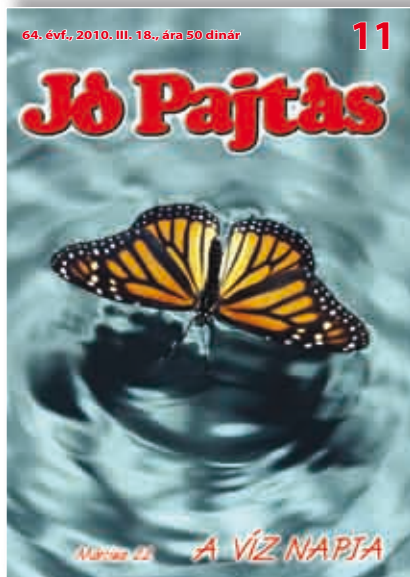
64. évf., 2010. III. 11., ára 50 dinár

10

Jó Pajtás

Játékos szabadság

(Karabegović Ognjen felvétele)

A jövő heti Jó Pajtás
címlője és poszttere

Vadászó jégmadár

Az olasz Pietro Masturzo fényképe nyerte a World Press Photo legjobb 2009-es sajtófotójáért járó fődíjat. A június 24-én készült képen egy teheráni háztetőn kiabáló, tiltakozó nők láthatók. Szerbiai díjazotról nincs tudomásunk, Magyarország színeiben pedig Joe Petersburger (National Geographic) természetfotó kategóriában első díjas lett. Petersburger képének címe: Vadászó jégmadár. A World Press Photo elnevezésű nemzetközi sajtófotóversenyt 1955-ben alapították, és az itt kapott díjat a szakma legrangosabb nemzetközi elismerésének tekintik világszerte.

Nyolc iskola már jelentkezett

**Március 27-én lesz Szivácon
a sakkversenyünk**

A múlt héten már közöltük, hogy a novemberben kényszerből (a járványveszély miatt) elhalasztott hagyományos sakkversenyünket a 2009/10-es iskolaévre tavasszal, pontosabban március 27-én tartjuk meg, szintén a sziváciak szervezésében. Žarko Dragaš, a helyi sakk-klub elnöke vezetésével újra hozzáláttak a szervezéshez és igyekeznek minden tekintetben helyt állni. Szeretnének jó házigazdák lenni, de az előző versenyen elért sikereiket is megismételni. Rendszeres edzésekkel és versenyekkel készültek a vetélkedőre, és most is magas helyezésre számítanak.

Még jóformán meg sem kapták a legújabb értesítéseket az iskolák, máris megkezdődtek a jelentkezések. Legelőször az újvidékiek jelezték részvételüket, meg a gunarasi iskola is, sőt már el is küldte a fiú- és lánycsapat teljes nevezését. Lapzártáig nyolc iskolából értesítettek bennünket, hogy részt kívánnak venni, és a többieket is arra kérjük, hogy idejében, legkésőbb március 18-áig jelentsék a 064/277-43-64-es telefonon a szerkesztőségnek, hogy hány tanulóval – fiúval és lánnyal – kívánnak részt venni a versenyen. Ezt utána a következő hét elején, legkésőbb 23-áig írásban is tegyék meg és küldjék el elektromos úton (szerk@jopajtas.info) vagy postán a Jó Pajtás szerkesztőségébe (21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.).

A versenyszabályzat nem változott, most is egyéni versenyt rendezünk, hétfordulós svájci rendszerben, külön a lányok és a fiúk számára. A győztesek (az alsósok is) serleget, a legjobban helyezettek érmet, oklevelet és különféle ajándékot kapnak. Az útiköltséget a résztvevők fedezik, az ellátásról a szervezők gondoskodnak. A versenyzők sakkfelszerelést és sakkórát visznek magukkal, mindannyian órára játszanak. A szervezők rekordszámú – több mint 200 – résztvevőre számítanak.

P. J.

Balázs Bettina és Kecskeméti Krisztina az apatini versenyen

Nőnapra: egy szál piros rózsa

Immár száz éve, hogy ünneplik a nőnapot március nyolcadikán szerte a világon. Csodás dolog nőnek lenni, ha minden összejön. Kedvenc lapomban olvastam egy csokorra való dolgot arról, miért érdemes nőnek lenni.

1. A jóisten már gyakorolt, amikor belefogott a nő teremtésébe – ez meg is látszik a végeredményen!

2. Egy nőnek sokkal több lehetősége van megváltoztatni a külsejét.

3. Ruhái izgalmasabbak, színesebbek, mint a férfiaké. (Ráadásul egy hölgy felvehet férfias darabokat, míg a párja mókásan hatna az ő cuccaiban.)

4. Több ékszert aggathat magára, lakkoztatja a körmeit.

5. Gyakrabban cserélheti a nevét.

6. Elég, ha vezetheti az autót, szeretni és lemosni nem az ő dolga.

7. Több verset és dalt írnak róla.

8. Több virágot kap...

Apropó, virág! Nőnapkor minden udvarias fiú virággal várja az osztály lányait! Persze nemcsak az osztálytársait...

Az óbecsei Samu Mihály iskola fiúi: a hatodikos **Papp Paszkál** és a hetedikes **Gálfi Donáld** elmeséli, hogyan köszöntik majd ők az osztály lányait, szimpátiájukat. A lányok: a hetedikes **Horvát Tamara**, **Csúzdi Noémi**, valamint a nyolcadikos **Szenti Enikő**, **Csúzdi Angéla** pedig arról regélnek, elhalmozák-e őket virággal, szeretetükkel a fiúk.

Paszkál az idén is egy csokor virággal köszönti nemcsak az édesanyját, a mamákat, hanem a szimpátiáját is.

– A piros rózsza a szerelem jelképe – kezdi Paszkál –, s a szimpátiámat azzal köszöntöm majd föl nőnapkor. Mint minden évben, most is megajándékozzuk az osztály lányait. Jó érzés adni. Nagyon hálásak voltak tavaly is. Mikor alsós voltam, a tanító nénit is fölköszöntöttük, emlékszem, még műsor is volt. Természetesen fölköszöntöm anyukámat és a mamákat is egy-egy csokor virággal.

Donald is hasonlóan tervezi a nőnap-i köszöntést, mint Paszkál:

– Mivel a szimpátiámmal egy osztályba járunk – magyarázza Donáld –, így ott köszöntöm föl. Valószínű virágot veszek majd. Anyukámnak és a mamáknak is gratulálok a nőnap alkalmából.

Noémi szerint is jó nőnek lenni, s az is jó, hogy van nőnap, mert legalább ezen az egy napon a nők vannak a figyelem központjában.

– Szeretem a nőnapot – véli Noémi –, szeretek ajándékot kapni, de adni is jó érzés. Az osztály fiúi eddig még mindig fölköszöntöttek bennünket. Én kisebb ajándékkal szoktam kedveskedni anyának, a testvéremnek és a mamának. Remélem az idén is szép lesz a nőnap.

Tamara is szívesen emlékezik vissza az elmúlt nőnapokra, amikor az osztály fiúi gratuláltak a lányoknak.

– Arra emlékszem – meséli Tamara –, hogy egyik osztálytársunk, Artúr minden lánynak vett virágot, és gratulált. Jóleső érzés volt. Én is fölköszöntöm majd anyukámat. Meg a szimpátiám is valószínűleg meglep majd.

Xénia igazi segítője az édesanyjának. Nemcsak nőnapkor, hanem mindennap, mire hazaér a munkából, megfőz, kitakarít...

– Sokat szoktam segíteni – mondja Xénia –, s különösen nőnapkor jólesik anyukának, hogy minden el van végezve, mire hazaér a munkából. Persze nőnapkor én is fölköszöntöm majd.

– Szerintem a nőnap olyan, mint a többi nap – folytatja a mesélést Enikő –, de azért jólesik, hogy olyankor egy kicsit törődnek velünk, igyekeznek ránk figyelni a fiúk. Tavaly is minden lány padjára kikészítettek virágot, s ráírták a nevünket. Én is szoktam anyukámnak segíteni, meg föl is köszöntöm majd. A szimpátiám elég messze van, nem hiszem, hogy eljön nekem gratulálni, de majd beszélgetünk...

Angélát tavaly köszöntötték föl először, s még ma is szívesen gondol vissza arra a szép napra.

– Én is segíték majd otthon anyukámnak – veszi át a szót Angéla –, meg fel is köszöntöm. Tavaly kaptam életemben először egy szál piros rózsát a szimpátiámtól. Eljött hozzánk, s ott adta át. Ez már a múlté. De nagyon örülnék, ha valaki a nőnapkor fölköszöntene...

Kívánjuk, hogy nőnapkor minden lány kapjon virágot nemcsak az osztály fiútól, hanem attól is, akitől a legjobban szeretne.

Konc Erzsébet

A nők ünnepén

1857. március 8-án mintegy negyvenezer nő vonult ki tüntetni New York utcáira, hogy a férfakkal egyenlő jogokat harcoljanak ki maguknak. Sokak szerint ez az esemény húzódik a nőnap mögött, ám mára már sokan elfeledték, milyen fontos tartalommal bír ez a nap, s mit jelképez. Persze a nőnap számunkra tulajdonképpen egy kedves esemény, amikor felkészöntjük édesanyánkat, nagymamánkat, ajándékkal vagy egy szál virággal lepjük meg őket, esetleg az iskolában egy kis műsorral kedveskedünk nekik. Ők pedig a legapróbb figyelmességet is forró öleléssel, mosollyal és sokszor meghatottságtól könnyes szemekkel köszönik meg nekünk.

Hogyan vélekednek a fiatalok a nőnapról, arról a szabadkai Jovan Jovanović Zmaj iskola hetedikeseivel, **Csóvity Brigittával** és **Búbos Dáviddal**, valamint a nyolcadikos **Micsik Krisztiánnal** és **Aleksíc Fedorral** beszélgettünk, akik állításuk szerint még sosem felejtették el felkészönteni édesanyjukat.

Dávid már kicsi kora óta minden évben felkészönti édesanyját, néha egy kis apró ajándékkal is meglepi vagy elmond egy verset. Az alsó osztályokban mindig a tanító nénivel közösen készültek a nőnapra, és együtt köszöntötték fel a lányokat, az idén pedig úgy tervezik, virágot is vesznek.

– Úgy gondolom, nőnapkor nem annyira fontos az ajándék, az a lényeg, hogy ne feledkezzünk meg felkészönteni a nőket, mert ez az ő napjuk, és egy szál rózsát sokat elmond. Anyukámat a barátai is mindig felkészöntik, telefonon vagy személyesen, hoznak neki virágot, ajándékot, ő pedig megvendégeli őket. Látom rajta, hogy nagyon jólesik neki, mindig boldog mosollyal fogadja a jókívánságokat. Mindenképpen megérdemlik a nők ezt

a figyelmet, hiszen sokkal több dolguk van, mint a férfiaknak, több évszázadon át másodrendűek voltak, és ezért illene mindenkinek felkészönteni minden nőismerőst, főleg az anyukáját, és a barátnőjének, szerelmének is venni kellene valamit, hiszen lányokként ez az ő napjuk is.

– Sok emlékem fűződik ehhez a naphoz, hiszen engem is minden évben felkészöntöttek, elsősorban apukám, aki sosem felejt el, hogy nőnap van, és ez már egyfajta szokássá vált nálunk. Ő ezt a napot úgy tekinti, hogy ez anyu és az anyém, de arról sem feledkezik meg, hogy a külföldön élő nagynénimet is feltelefonálja – meséli Brigi. – Ajándékkal vagy egy szál virággal szokott meglepni engem, anyut pedig közösen köszöntjük fel, és legtöbbször az ajándékot is közösen vesszük meg. Anyu mindig nagyon megörül neki, és nekem is jólesik a figyelmesség. Ez a nap egy kicsit más, mint a többi, mert sokkal több figyelmet szentelnek nekünk, mint máskor. Itt az iskolában is felkészöntöttek minket a fiúk, mi pedig a tanárnőket. Úgy gondolom, a nők valóban megérdemlik, hogy ez az ő napjuk legyen, persze a férfiaknak is lehetne egy ilyen napjuk.

Fedor minden évben édesapjával közösen készül a nőnapra, kigondolják, kinek mit vegyenek, és együtt mennek ajándékokat vásárolni.

– A legközelebbi rokonság nőtagjait ajándékozzuk meg vagy köszöntjük fel, anyukámat, a két nagymamámat, unokatestvéreket. Általában virágot veszünk vagy valami apró

ajándéktárgyat. Ez a nap valahogy más mint a többi, már csak azért is, mert a bevásárlás után egész nap egyik helyről a másikra megyünk, hogy mindenkit felkészönthessünk. Azt látom, a nők, lányok mindig nagyon megörülnek a figyelmességnek, és a legfontosabb nekik, hogy nem feledkeztünk meg róluk. Persze a lányok egészen másként fogadják a köszöntést, mint anyukám vagy a nagymamám, de mindenképpen fontos, hogy felkészöntsük őket, és az szívből jöjjön. Fontosnak tartom a nőnapot, szükség van rá, hogy az egész világ odafigyeljen a nőkre. Azt mondják, április elseje a férfiak napja, de tulajdonképpen nem számít, nekünk van-e napunk, én megvagyok nélküle.

– Szerintem nőnapra olyan egyszerű meglepetéssel is szolgálhatunk, hogy elmosogatunk, rendet rakunk anyukánk helyett. Néha így próbálok örömet szerezni anyunak, bár nem nagyon szeretek mosogatni – mondja Krisztián. – A barátnőmnek én csokit vennék, anyunak egy csokor virágot. A virág hamar elhervad, ezért jobban szeretek valami ajándékot venni, ami megmarad. Néha apukámmal közösen veszünk valamit, máskor külön-külön, ilyenkor apu valami nagyobb dolgot vesz, sőt volt olyan is, hogy vacsorázni vitte anyut. Ahogy észrevettem, nagyon meghatódnak, amikor felkészöntjük őket, főleg az anyukák. Biztos vagyok benne, hogy a nőknek nagyon jól esik, hogy ilyenkor kicsit többet törődnek velük, mégis csak dolgoznak, otthon is, a munkahelyen is. Megérdemlik, hogy figyeljünk rájuk.

Sztojánovity Livia

Télből a tavaszba

Őriási különbséget tapasztalunk január, illetve március első fele között. Az év első hónapjában még a tél az úr, csikorgó hideg, nagy havazás és jeges északi szél teszi próbára a kirándulókat. Mintha minden élet kihalt volna a behavazott erdőről, mezőről és a nádasok környékéről. Nem sokkal később, márciusban már pacsirták dalolnak, búbicek csaponganak a vadvizekkel tarkált legelők felett, újra halljuk a **piroslábú cankók** szép nászhangjait, és a mezőn átvezető árkot szegélyező, még kopasz bokrok csúcsán ott hintázik a dél felől hazatért **cigánycsuk**. Zöldellni kezd a fű, közte sárgán virít a kis martilapu, rovarok repülnek, és a kubikgödörökben, kiöntésekben nászukhoz készülődnek az álmukból ébredt kételtűek.

Szeretem ezt az időszakot, mert szinte minden nap hoz valami újat, amelyet előző nap még nem láthattam, nem hallhattam. Február derekán érkezik az erdei pacsirta, amely magyar nevével ellentétben nem az erdőben, hanem sziklakibúvásokkal és elszórt bokrokkal tarkított kopár dombokon, felhagyott gyümölcsösökben fészkel. A hímek hamarosan revírt foglalnak, és vagy a magasban keringve, vagy egy fa, esetleg bokor ágán ülve énekelnek. „Dlü-dlü-dlü-lu-lu-lu”-val visszaadható daluk egyike a kora tavasz legszebb madárhangjainak.

Ha útra kelünk, mindig az időjárásnak megfelelően öltözzünk. A januári és februári kirándulásokhoz nélkülözhetetlen a jó bakancs, benne a meleg zokni, a vastag pulóver, vihartáskabát, a sapka és a kesztyű. Magam szívesen járok gumicsizmában, különösen a már olvadásra hajló napokon. A csizma szárának felső részére és onnan a nadrágra húzott, jól szoruló, kötött „harisnyaszár” a mély hóban is megakadályozza, hogy a hó a csizma belsejébe jusson. Öltözzünk rétegesen! Aki nagyon melegen öltözik, és különösen magas hóban gázol, esetleg dombra vagy hegyoldalra kapaszkodik fel, a hidegben is könnyen megizzad, aminek, ha közben jeges szél támad,

megfázás lehet a vége. A hátizsák egyebek mellett arra való, hogy az éppen fölösleges ruhadarabokat belepakoljuk.

Évről évre egyre több madár – tőkés réce, nyári lúd, kárókatona, nagy kócsag és szürke gém – telel át vidékünkön. Minket választanak a veszélyekkel teli vándorút helyett, beéri az itthoni, élelemben talán szűkös, néha ugyancsak hideg, de mégis biztonságosabb hazai környezettel. A folyóparton, különösen a madarak által kedvelt szakaszokon sétálva, érdekes megfigyeléseket tehetünk: számos viszonylag ritka, csupán a téli időszakban nálunk időző fajjal találkozhatunk.

Amíg nem fagynak be a tavak, mocsarak, nagy récecsapatokat figyelhetünk meg a vízben, de ha jég alá kerül az állóvíz, az addig ott tanyázó madarak délebbre repülnek vagy a Dunára váltanak át. A folyónak vannak olyan szakaszai, ahol telente mindig sok madarat láthatunk.

Vándorkagyló

A bukórécék valószínűleg azokhoz a folyórészekhez ragaszkodnak, ahol a fenék iszapjában gyakori az ilyenkor fő táplálékuknak számító **vándorkagyló**. De szeretik a madarak a zátonyokat is, amelyeket néha teljesen elborítanak. Egymás mellett pihennek a kárókatona, sirályok és tőkés récék, de majd mindig álldogál ott néhány szürke gém, és ott sétálnak a potyára leső **dolmányos varjak** is.

Cigánycsuk

A zátonyról a madarak többnyire még akkor sem repülnek el, ha nagy dohogással lassú teherszállító hajó úszik a folyón. Bármilyen nagy is, nem tartják veszélyesnek, legfeljebb a vízben úszó kerce- és kontyos récék szállnak fel előle, hogy egy nagy félkör után mögéje kerülve újra a megszokott helyükre ereszkedjenek vissza. A nagy hajókhoz képest parányi motorcsónak viszont már riadalmat kelt. A madarak jól látják a benne ülőket, és már a csónak közeléig messziről menekülnek.

Az igazi légi veszélyt az jelenti, amikor ragadozó – rétisas vagy vándorsólyom – tűnik fel a közelben. Nyomban szárnyra kap a zátonyról szinte valamennyi madár, a vízben úszó kerce- és a többi bukóréce pedig a víz alatt keres menedéket. A nagy termetű kárókatona és szürke géme rendszerint maradnak. Az előbbieket zárt fekete tömege biztonságot kelt; egymáshoz simulva mozdulatlanul figyelik a ragadozó minden mozdulatát. De amikor a Szobi-révnél egy alkalommal a rétisas egyre lejjebb ereszkedve, láthatóan szintén a zátonyon akart megpihenni, a kárókatona és a szürke géme is jobbnak látták, ha levegőbe emelkednek.

A sas nem törődött velük, lomha mozdulattal a zátony sarkára ült, becsukta hatalmas szárnyait, és királyi tekintettel körülpillantott. Azután békésen tollázkodni kezdett. A madarak ezt látva néhány kör után lassanként újra leereszkedtek. Részben a vízre, de a hosszú zátonynak a sással ellentétes oldalára is. A földön ülő ragadozó már nem keltette bennünk a veszély érzetét, legalábbis nem olyan mértékben, mint amikor a levegőben volt...

Sch. E.

Piroslábú cankó

Dolmányos varjú

Kerecsensólyom

ÁLLATKIRAKAT

Új vadászterület ragadozó madaraknak

Természetvédők kérték a német földműveseket, hogy nyissák meg pajtáikat a ragadozó madarak előtt, így védve meg az állatokat a zord tél okozta éhenhalástól.

Az állatvédők szerint a madarak egyre kevesebb zsákmányt találnak a hótakaró alatt, ezért be kell engedni őket a csűrökbe és pajtákba, hogy ott szabadon vadászhasanak az egerekre. A ragadozó madarak helyzete ebben az évben drámai módon rosszabbodott, mivel jelentősen csökkent a szabadban élő egerállomány. A biológusok szerint, ha ezt a kevés egeret ráadásul a hótakaró alatt kell megkeresniük, az a gyöngybaglyok, kuvikok, macskabaglyok és egerészölyvek éhenhalásához vezethet. Különösen veszélyeztetettek ebből a szempontból a gyöngybaglyok, mivel ellentétben más állatokkal, nem rendelkeznek megfelelő zsírtartalékokkal, ezért folyamatos zsákmányellátásra és vadászatra van szükségük. Ezek a madarak ebből a célból gyak-

Vörösvérese

ran repülnek be különböző épületekbe is. A pajtabeli vadászat több előnnyel is bír a termelők számára, hiszen a madarak ingyen, mindenféle mérgektől mentesen és megbízhatóan tizedelik meg a rágcsálók

Egerészölyv

Fotó: Gergely József

számát a mezőgazdasági épületekben. A baglyok ismert költőhelyeinek környékén a gazdák bizonyos területeket megsabadítanak a hótól, és ott szénát, szalmát, illetve különböző magokat helyeznek el, hogy ezzel csalogassák oda az egereket, amelyek majd a ragadozó madarak zsákmányául szolgálnak.

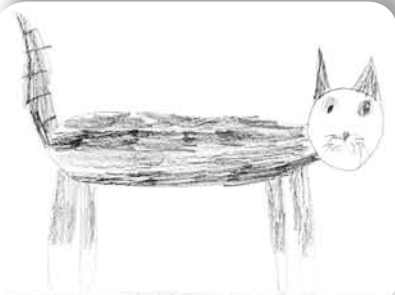
Csillag

Akutya a kedvenc állatom. Csillag a neve. Fekete és fehér a szőre. Csontot eszik. Szeret bújócskázni.

Bagi Natália, Óbecse

Cirmi

Acica a kedvenc állatom. A neve Cirmi. A szeme zöld, a szőre pedig barna, fekete és fehér csíkos. Macskaeledelt eszik és tejet iszik. Kislabdával szeret játszani. Szeretem Cirmet, mert nagyon játékos állat.

Rajslí Dorottya, Óbecse

Lili

Kedvenc állatom a kutya. A neve Lili. Fekete, fényes és rövid a szőre, a mancsai barnák, hosszúak a fülei, a lábai rövidek, a szeme csillogó.

Csontot, kutyaeledelt, ételmaradékot eszik. Szereti a labdát kergetni, és sokat zavarócskázunk. Szeretem, mert hűséges és játékos kutya.

Almási Vivien, Óbecse

HOROG

Karikakeszeg

Abramis bjoerkna (Linnaeus, 1758)

Ismeretjegyek. Magas hátú, oldalról lapított testű hal. Feje kicsi, orra rövid és tompán lekerekített, a szeme nagy. Kicsiny szája csúcsba nyíló vagy félig alsó állású. Rövid hátúszójában 8, hosszú farkalatti úszójában 19–23 elágazó sugár van. Pikkelyei közepes nagyságúak, számuk az oldalvonalon 45–50. Az oldalvonal és a hátúszó között a hosszanti pikkelysorok száma 8–10. A pikkelyek mérete az oldalvonalától a hát íve felé haladva alig csökken. Páros úszóinak töve gyakran vörhenyes. Nem nő nagyra, maximális hossza 25–30 cm.

Hasonló fajok. Leginkább a dévérkeszeggel téveszthető össze, de annak oldalvonala és hátúszója között 12–13 hosszanti pikkelysor húzódik, és az oldalvonalától a hát íve felé haladva a pikkelyek mérete körülbelül a felére csökken. A laposkeszeg és a bagolykeszeg anélis úszója jóval hosszabb, legalább 35 osztott sugár számlálható benne. A szilvaorrú keszeg szája teljesen alsó állású. A sujtásos küsz farkalatti úszójában csak 14–17 elágazó sugár van, oldalvonalát fekete pontok díszítik.

Környezet. A karikakeszeg élőhely tekintetében kevésbé változatos. Nagyobb folyókban a paduczónától a felsős torkolati vizekig igen jelentős állományai élnek, és hasonló a helyzet a különböző ál-

lózókban is. A hegyi patakokból, a kis folyók domolykózójából hiányzik, de a sügérzónában előfordul. Többnyire a nagyobb és mélyebb vizekben található gyakori hal.

Táplálék. Vízközt és a mederfenéken keresi táplálékát. Főként férgek, rovarlárvákat és puhatestűeket, kisebbrészt növényi anyagokat fogyaszt.

Szaporodás. Ivarérettségét 3–4 évesen éri el, az ikraszám nőstényenként 10–100 ezer között változik. Ívása már áprilisban megkezdődik, de júniusig eltarthat. A nőstény az 1,6–2 mm átmérőjű ragados ikraszemeket a sekély víz növényeire rakja.

Elterjedés. Óshonos európai halunk, a Pireneusoktól az Urál hegységig megtalálható.

Jelentőség. Egyike leggyakoribb halainknak, és bár nem nő olyan nagyra, mint a dévérkeszeg, mind a halászok, mind a horgászok zsákmányában jelentős arányban szerepel. Húsa szállás, de jóízű, sűrűn irdalva kiváló sült keszeg készülhet belőle.

Harka Ákos–Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Óda a kedvenc tanító bácsinkhoz!

Ó, Csaba, mért vagy te Csaba?
Oly felejthetetlen volt ez a két év horgásziskola.
Nem tanultunk meg se horgot kötni se halat fogni,
De legalább elvittél minket motorozni!
Tudjuk, hogy a Gerzsonok kiidegeltek,
És életedből pár évet elvettek.
De azért a „Bad”-ek se hagytak nyugodni,
Mert nem akartunk mást, csak pasizni!
A Bite tavon is süttettük a hasunk,
És a fiúktól még sárpakolást is kaptunk.
A munkából is kivettük a részünket,
Mert mi tagadás, a fűrészs is jól áll nekünk!
Most már nem szaporítjuk tovább a szót,
Így kívánnak neked a „Bad”-ek minden jót!

Sarnyai Csaba tanítványai között a kétódás poszterrel

A magyarkanizsai horgászegyesületnek több mint kétszáz gyerektagja van, és itt működik az ország legtömegesebb horgásziskolája. Nyaranta, évről évre felszáznál is többen „járják ki” a Sarnyai Csaba által vezetett sulit. A nemrégiben megtartott egyesületi évi közgyűlésen a végzősök ünnepélyes keretek között vették át az ajándékokat és az okleveleket. Népesebb tagozatot és népszerűbb „tanító bácsit” aligha találunk széles e tájon. Csabához való ragaszkodásukat a gyerekek ódába öntve fejezték ki, mi több két ódát írtak neki. Egyiket most közöljük.

Nagy Regina, Zsámboki Tímea, Szabados Réka, Nagy Bernadett és Losonci Adrienn ódaszerzők

A horgásziskola végzőseinek csoportja

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Március 11.

Ma Szilárd, Aladár, Tímea, Konstantin, Ulrik, Terézia napja van.

Szilárd

Magyar nyelvújítási alkotás a Konstantin magyarítására, amely a latin constans szóból ered. Jelentése: állhatatos, szilárd.

Tímea

Jókai Mór írói névalkotása Az arany ember című regényében. Valószínűleg a görög Euthümia névből származik, aminek jelentése: jó + tisztelet.

1955. március 11. (55 éve történt)

Elhunyt Sir Alexander Fleming skót származású orvos és bakteriológus. 1945-ben fiziológiai vagy orvostudományi Nobel-díjat kapott Chainnel és Floreyval megosztva „a penicillin feltalálásáért, valamint annak felfedezéséért, hogy az számos fertőző betegség hatásos gyógyszere”.

1991 (19 éve történt)

Az újjvidéki születésű Szeles Mónika lett az első számú teniszezőnő a világon, ezzel befejeződött Steffi Graf 186 hétig tartó világsége.

1997 (13 éve történt)

II. Erzsébet angol királynő lovagga ültette Paul McCartney volt Beatles-tagot.

Március 12.

Ma Gergely, György, Miksa napja van.

Gergely

A görög eredetű Grégoriosz név latin Gregorius formájának a Gregor rövidüléséből származik. Jelentése: éberen őrködő.

Miksa

A Miklós régi magyar becézőjéből önállósult, lehet a Mihály névnek a becézője is. Később, eredetétől függetlenül a Maximilián magyarítására használták.

604 (1406 éve történt)

Nagy Szent Gergely ünnepe. A tudósok, tanárok, tanulók, iskolák, valamint a zene védőszentje, s az ő nevére utalnak a gregorián énekek, bár ennek vitatott a történelmi alapja. Járványok idején ma is az ő közbenjárásáért fohászkodnak.

1934. március 12. (76 éve történt)

Megszületett Moldova György író, a magyar szatirikus irodalom hagyományainak folytatója. Legnépszerűbb művei: A szent tehén, Akit a mozdony füstje megcsapott, Ferencvárosi kóktél, Magyar atom, Akar velem beszélgetni? Számos (és mindenkor nagy vitákat kiváltó) tényfeltáró művei közül is kiemelkedik a néhány évvel ezelőtt írt Kádár János, és még újabb: Ha az Isten hátranézne... c. könyve.

1852 (158 éve történt)

Megjelent Harriet Beecher Stowe amerikai írónő regénye, a Tamás bátya kunyhója, avagy a négerek élete Észak-Amerika rabszolgatartó államaiban, és bestseller lett.

Március 13.

Ma Krisztián, Ajtony, Zoltán, Arita, Ida, Patrícia, Egyed, Salamon, Imelda napja van.

Ajtony

Török eredetű régi magyar név. Jelentése: arany.

Imelda

Vitás eredetű név, jelentése bizonytalan. Egy újabb kutatás szerint, talán az Irmgard, Irmhild német nevek rövidülése, vagy az Irma és a Hilda vegyüléséből származik.

1639. március 13. (371 éve történt)

John Harvard puritán teológusról neveztek el a Harvard Egyetemet. 1636. október 28-án alapították meg Massachusetts államban, Cambridge-ben Amerika első egyetemét, amelyet később John Harvardról neveztek el, aki erre a főiskolára hagyta hatalmas magánkönyvtárát és örökölt vagyonának felét. A Harvard College az újonnan alapított Cambridge első épülete volt, ezzel tették le a ma is meghatározó szerepű Harvard Egyetem alapjait.

1996 (14 éve történt)

Varsóban meghalt Krzysztof Kieslowski lengyel filmrendező, forgatókönyvíró. Ismertebb filmjei: Három szín: Fehér, Piros, Kék; Veronika kettős élete; Tízparancsolat.

1764 (246 éve történt)

Megszületett Grey tartomány grófia, Charles (Charles Earl Grey), aki létező személy volt, neve – annak ellenére, hogy Anglia miniszterelnöke volt IV. Vilmos uralkodása alatt – sokkal inkább a róla elnevezett teáról maradt meg a történelemben (Earl Gray tea, bergamotlajjal illatosított minőségi indiai tea).

Március 14.

Ma Matild, Méta, Jára, Jarmila, Tilda, Paulina napja van.

Méta

A Margit és a Matild német, angol, holland becézőjéből származik.

Jára

A szláv Jarmila és Jaroslava nevek önállósult rövidülése. Elemeinek jelentése: tavasz + kedves.

1879 (131 éve történt)

Megszületett Albert Einstein német Nobel-díjas fizikus, korának egyik legnagyobb gondolkodója. Felesége és tudományos munkatársa volt az újjvidéki származású Mileva Marić matematikus, fia, Hans Albert pedig egy bécsi tervezőiroda mérnökeként az újjvidéki (harmadik években épült) Tomislav királyi hidjának tervezője volt.

1932. március 14. (78 éve történt)

Meghalt George Eastman, a Kodak atyja, aki lehetővé tette a fényképezést az

átlagemberek számára. Eastman sikeres bankárként, 23 évesen, egy hosszabb utazásra készülve szeretett bele a fényképezésbe. Három év alatt sikerült az időigényes és macerás technológiát is egyszerűsíteni: otthoni laboratóriumában megalkotta az úgynevezett nedves üveglemez helyett a szárazlemez. Zselatinréteggel bevont találmányát szabadalmaztatta Angliában és az USA-ban is, majd felmondott a banknál, és megalapította saját kis vállalatát Rochesterben. 1888-ra kifejlesztette a papíralapú tekercsfilmet és hozzá egy egyszerű kamerát: a Kodakot 25 dollárért már bárki megvehette és elkezdhetett fotózni. Miután nemsokára a celluloidfilmet is feltalálta egyik vegyész, a Kodak töretlen szárnyalásba kezdett, 1932-re már 10 ezer ember dolgozott a cégnél. Az örök agglegény Eastman 77 éves korában öngyilkos lett, nem tudta elfogadni, hogy fájdalmas gerincbetegsége tolokocsiba kényszerítse. Búcsúlevelében azt írta: megtette, ami a dolga volt. Hetvenöt milliót vagyonát teljes egészében jótékonsági célokra fordította.

1804. március 14. (206 éve történt)

Megszületett id. Johann Strauss osztrák hegedűművész, zeneszerző, karmester (Radetzky-induló, Judith). A bécsi táncmuzsika és keringő első nagy mestere, több mint 250 kompozíciója maradt fenn. Ifj. Johann Strauss keringőkirály édesapja.

1923 (87 éve történt)

Megszületett Diane Arbus amerikai fotóművész, aki a rendkívüli, ritka emberekéről készült képeivel vált ismertté, például törpékről és óriásokról készített képeket.

Március 15.

Ma Kristóf, Lujza, Lukrécia, Kelemen, Ludovika, Zakariás napja van.

Ludovika

Germán, ófrancia, latin eredetű név, a Lajos férfinév latinosított alakjának a női párja. Jelentése: hírnév, háború.

Zakariás

A héber eredetű bibliai Zecharja, Zekarja névből származik. Jelentése: Jahve ismét megemlékezett.

1848. március 15. (162 éve történt)

Győzött Pesten a forradalom. Március 15-e jelképpé vált, nemzetünk szabadságszeretét, szabadság utáni vágyát fejezi ki.

1493 (517 éve történt)

Christopher Columbus első újjvilágban tett látogatása után visszatért Spanyolországba.

1987 (23 éve történt)

Bemutatták a Gershwin Színházban, New York-ban Andrew Lloyd Webber Starlight Express című musicaljét, ami 761 alkalommal volt műsoron. A világ más színházaival együtt pedig 7461-szer! Ebben egy gyerek álmában életre kel a játékvonat, s ennek szellemében a darab szereplői götörköcslyával a lábukon lépnek föl...

Március 16.

Ma Henrietta, Bálint, Valentin, Henrik, Ábris, Hiláriusz, Eszmeralda napja van.

Ábris

Az Ábrahám becézett, kicsinyítő képzős alakjából származik.

Eszmeralda

Szemita-görög-spanyol eredetű. Jelentése: ragyogó, csillogó, smaragd.

1787 (223 éve történt)

Megszületett Georg Simon Ohm, német fizikus, az elektromos ellenállás felfedezője.

2000. március 16. (10 éve történt)

A floridai Windermere-ben 81 éves korában meghalt Thomas Wilson Ferebee, az Enola Gay bombázótisztje, aki Paul Tibbets ezredessel ledobta az atombombát Hirosimára. Miután a japánok elutasító választ adtak a feltétel nélküli kapitulációra, 1945. augusztus 6-án reggel az amerikai légierő Boeing B-29 Superfortress bombázója, az Enola Gay ledobta Hirosimára az emberiség történetének második atombombáját. A bomba a Little Boy, vagyis a Kisfiú nevet viselte. Mintegy 600 méter magasan robbant a városközpont felett, lerombolva annak túlnyomórészt, és megölve 80 ezer civil és 20 ezer katonát. A sugárzás következtében további tízezrek haltak meg, vagy szenvedtek maradandó károsodást. Helyi idő szerint 9 óra 15 perckor nyomta meg Paul Tibbets ezredes, a gép pilótája a bombát kioldó gombot. Ferebee őrnagy, bombázótiszt pedig a következő mondatot írta a fedélzeti naplóba: „good result”, vagyis „jó eredmény”.

Március 17.

Ma Patrik, Gertrúd, József napja van.

Patrik

A Patricius név írási eredetű alakváltozata. Jelentése: rómainak született nemes. Az 1990-es években hirtelen nagyon népszerű lett.

Gertrúd

Germán eredetű név. Jelentése: dárda, erő, varázslónő, vagyis a dárdák varázslónője.

1976. március 17. (34 éve történt)

Rómában 69 éves korában meghalt Luchino Visconti olasz filmrendező, aki a neorealizmus egyik legjelesebb képviselője volt. Filmjei: Megszállottság, Vihar előtt, Érzelem, Rocco és fivére, A párdúc, Elátkozottak, Halál Velencében. A neorealizmus indította el az 1940-es években az olasz filmművészet megújulását. Célja volt belevinni a filmbe a társadalmi valóságot, feltárni a személyi konfliktusokat és a politikai társadalomra gyakorolt hatását. Visconti az 1947-ben forgatott Vihar előtt című filmjében amatőr színészekkel mutatta be a hasztalan próbálkozást, amelyet a szicíliai halászkor folytattak a kizsákmányolás elkerülésére. A neorealizmus másik jeles képviselője, Roberto Rossellini a fasizmus elleni harcot ábrázolta az 1945-ben bemutatott Róma nyílt város és az 1946-os Paisa című filmjeiben.

1919 (91 éve történt)

Megszületett Nat King Cole (eredeti nevén: Nathaniel Adams Cole) amerikai énekes (Unforgettable, Mona Lisa).

Mit kíván a magyar nemzet.

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

1. Kívánjuk a saját szabadságát, censura eltörlését.
 2. Felelős miniszteriumot Buda-Pesten.
 3. Évenkénti országgyűlést Pesten.
 4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.
 5. Nemzeti őrsereg.
 6. Közös teherviselés.
 7. Urbéri viszonyok megszüntetése.
 8. Esküdtszék. képviselői egyenlőség alapján.
 9. Nemzeti Bank.
 10. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk.
 11. A politikai statusfogyók szabadon becsatíthatnak.
 12. Unio.
- Egyenlőség, szabadság, testvériség!**
6. Közös teherviselés.
 7. Urbéri viszonyok megszüntetése.

1848. március 15-ét joggal nevezi a történelmi emlékezet Petőfi napjának, ezért mi is a költő útját követjük Katona Tamás történesszel, aki nemcsak a felemelő pillanatokba avat be, hanem az események mögötti kulisszába is bepillantást enged, és a nevezetes nap néhány ritkán emlegetett epizódját is fölillantja az olvasó előtt.

„Petőfi lakásaihoz nem volt kegyes a sors, nemcsak az a – Jókai Mórral közösen bérelt – lakása tűnt el, amelyet március 15-én magáénak mondhatott, hanem 1937-ben lebontották utolsó pesti lakását a volt Marczibányi-házban – kezdi a történelmi útikalauz Katona Tamás történész.

Petőfi innen indult el a Pilvaxba, amely már maga is tévedés, tudniillik a kávéházat a márciusi ifjak inkább Fillingernek hívták, hiszen Fillinger János volt a bérelője, és Pilvax Károly sem úgy írta a nevét, ahogy ma a Pilvax közben ki van írva, hanem két ellemel és dupla vével. A Pilvax kávéházat természetesen szintén átépítették, de legalább egyik helyiségében megpróbálták emléket állítani a múltnak.

Petőfi megkérte Vasvári Pált és Bulyovszky Gyula írókat, hogy menjenek el a Dohány utcába a közös lakás „Jókai szobájába”, és itt határozzák meg a nap menetrendjét és a saját folszabadítását.

Nem véletlen ugyanis, hogy a 12 pontban első helyen épp ez szerepel. Nemcsak azért, mert ezeknek a firkászoknak ez volt a legfontosabb, hanem azért is, mert ezt – az országgyűlés, Pozsony, az uralkodó és Bécs nélkül – Pesten is ki lehetett vívni.

Vasvári Petőfi törös botjával hadonászott, és amikor a szurony kirepült a botból, rezeg-

„Jó jel! A szurony hegye Bécs felé mutat”

Március 15. percről percre

ve megállt az ajtófélfában. Ilyenkor bizony egy fiatalnak illik blazírnak lenni, Petőfi is csak annyit mondott: „Jó jel! A szurony hegye Bécs felé mutat.” Sajnos, azonban a lakással eltűnt a szent ajtófélfája is.

Hőseink azonban annyira elfecsegték az időt, hogy a kávéházi ifjak kezdtek szétszéledni. A rendkívül éles eszű, de rettenetesen dadogó Sükei Károly költő – a bukaresti magyar református pap fia – kiment a rémes havas esőben a mai Petőfi Sándor utcába, kiakasztotta a kézzel másolt 12 pontot, és akadozó nyelvvél magyarázni kezdte. Vagy harmincan gyűltek köréje, természetesen volt egy titkosrendőr is köztük, aki a titkosrendőrök csálhatatlan ösztönével megállapította, hogy ez a fiatalember örült, és el akarta vitetni a Rókus kórház második emeletére, az elmeosztályra. De az emberek nem engedték. Úgy látszik, tetszett nekik a 12 pont, és a spiclinek kellett sietve távoznia.

A fiatalok természetesen a fiatalokhoz mentek a kávéházba a 12 ponttal és egy verssel, amit még senki sem ismert. Azaz Szikra Ferenc jurátus március 13-án este egy sort már látott belőle, a kezdősort: „Rajta magyar, hí a haza!” Nyomban felhívta Petőfi figyelmét arra, hogy először talpra kell állítani a magyart, és csak utána „rajta”. Petőfi nem szerette, ha verseibe belebeszélnek, most azonban valami jó előérzetet lehetett, mert megígérte, hogy Szikra utasítása szerint kiigazítja az első sort.

A kávéházhoz legközelebb az egyetem orvosi kara esett. Az Újvilágban, a mai Semmelweis utcában, a szemközti Fekete Sas szálloda épületéből sokan figyelték az eseményeket. A szálloda helyén épült meg aztán az Országos Kaszinó palotája, tetején 1945-ig látható volt a szálló régi cégere, a fekete sas, amely aztán nyomtalanul eltűnt. Az orvosi karnak otthont adó ásatag kolostorépületből a hallgatók örömmel tódultak ki az utcára, hogy a kirakott székéről szónokló Jókaitól meghallgassák a 12 pontot, Petőfitől pedig a verset, melynek második szakaszától kezdve minden egyetemi hallgató Petőfivel együtt harsogta a refrént: „A magyarok istenére esküszünk, esküszünk, / hogy rabok tovább nem leszünk!” Innen a

ferences templom melletti politechnikumba mentek, a mérnökhallgatókhoz, majd tovább a bölcsészekhez, jogászokhoz, teológusokhoz. Mindenütt volt szék, mindenütt volt 12 pont, és Petőfi mindenütt elüvöltötte – Egresy Gáborról tudjuk, hogy a költő így szavalat – a Nemzeti dalt.

Mostanra vagy ötezer főnyi tömeg verődött össze az Egyetem téren.

A tömegből egy hang azt javasolta, menjenek Budára a cenzorhoz, írássák alá vele a pontokat és a verset, hogy ki lehessen nyomtatni.

„Cenzorhoz nem megyünk – felelte Petőfi –, nem ismerünk el többé semmi cenzort, el egyenesen a nyomdába!”

A tenyérnyi pesti belvárosban nem voltak távolságok, és az akkor legkorszerűbb nyomda, a titkosrendőrséggel nagyszerű kapcsolatot tartó Landerer Lajosé volt a legközelebb. Landerer tudta, hogy jönnek a fiatalok, előző nap el is mondta gépmesterének, Christian Glutschnak, hogy nagy mennyiségű papírt áztasson be reggelre. „Hát maga csak legyen az eszénél!” – mondta a nagyszakállú nyomdatulajdonos a gépmesternek –, „ha kevesen lesznek az ifjak, és a nyomdaszemélyzet elbír velük, akkor ki kell verni őket. Ha sokan lesznek, Isten neki, csinálják meg, amit akarnak!” Sokan voltak.

Amikor az ifjak a szent szövegek kinyomtatását kérik, Landerer fennhangon kijelenti: „Lehetetlen, nincs rajta az engedélyezés!” De azért odasúgja a legközelebb álló Irinyi Józsefnek: „Foglaljanak le egy sajtót!” Irinyi ráteszi kezét a korszerű amerikai gyártmányú Columbia sajtógép tetejét díszítő sasra, és a nyomdászok rögvest munkához látnak. A 12 ponttal nincs is gond, de Petőfinél nincs ott a Nemzeti dal kézirata. Tráger András művezető asztalánál gyorsan elkezd papírra vetni a szöveget. Mihelyt egy-egy versszakal elkészül, Vasvári ollóval levágja, és így minden versszakot más-más nyomdász szed ki. Az utolsó, a „Hol sírjaink domborulnak” kezdetű, Petőfi harsány diktálása alapján stílszerűen egy öreg zsidó szedő, Josef Kohn szedi ki. A gesztenyefürtű, bár már egy kissé

kopaszodó Jókainak pedig az volt a feladata, hogy a nyomda előtt tolongó ötezer főnyi sokaságot szóval tartsa. A galamblelkű fiatal író aggódva figyelte, hogy az ötezer ember tízezer kezében ötezer nyitott ernyő van, és ez tízezer szemet veszélyeztet. Rá is kiabált az emberekre: „Polgártársak! Holnap, úgy lehet, golyók hullanak ránk. Akkor elfutunk-e?” A válasz természetesen egyöntetű volt: „Nem!” Jókai folytatta: „Polgártársak! Most tehát csukjuk be az ernyőket!” Mintegy varázslásra egyszerre becsukódott az ötezer ernyő. Szinte csak egyetlen kattánást lehetett hallani – de ez a kattánás a modern, a korszerű Magyarország első szívdobbanása volt.

A megdöbbentő fordulat csak ezután következik, Irinyi hazaküldi a forradalmat ebédelni. Közli, hogy a nyomdászok rengeteg példányt fognak nyomtatni, a kiosztás pedig a Nemzeti Múzeum kertjében lesz délután három órakor.

A fiatalok azonban nem ebédelnek, hanem Bajza Józsefhez sietnek a Nemzeti Színházba, és megrendelik estére a Bánk bánt. Útjuk onnan a Nemzeti Múzeumba vezet, és Kubinyi Ágoston igazgató úrnak át is adják a szabad sajtó iker-elsőszülötteit, mert tudják, hogy a két nyomtatvány történelmi ereklye, és itt a helye a nemzet múzeumában. Az igazgató azonban bajban van, hiszen a szomszédos szénapiacról (a mai Kálvin térről) a József-napi vásárra érkező vásárosok tehenei be-beszabadulnak a Múzeumkertbe, mert a kerítés még csak a körút felé készült el. Egyszerre főlemelő és nevetséges kép, a történelmi pillanatot mélyen átérző igazgató megrendülése – és hiábavaló küzdelme a tehének ellen! De éppen a vásárra érkezők miatt már nemcsak az egyetemi hallgatók és a pesti polgárok gyűlnek össze háromkor a Múzeumkertben, hanem a vásárosok is vagy tízezen. Azok a jobbágyok, akiket a pozsonyi országgyűlés felszabadítani készül, sőt fel is szabadít. Ha-

talmas emléktábla közli az arra járóval, hogy Petőfi 1848. március 15-én innen szavalta el a Nemzeti dalt! A tábláról egy szó hiányzik, a **NEM**. Aznap négyszer is elharsogta a költő a versét, történetesen **itt nem**.

Ellenben itt határozták el az egybegyűlteket, hogy a pesti városházára vonulnak át, hogy a közgyűlést, vagyis a tanács és a választott polgárok testületének együttes ülését a 12 ponthoz való csatlakozásra bírják. Nyáry Pál Pest vármegye másodispánja, és barátja Klauzál Gábor volt országgyűlési vezérszónok útközben behívja őket a megyeházára. A fiatalok visszaüzennek: „Mohamed jön a hegyhez: mi vagyunk a hegy.” A félreérthetetlen utalás a francia forradalom hegypártjára megteszi hatását, és Nyáry és Klauzál is csatlakozik a tömeghez.

A tanácssterem rövidesen megtelik, történetében először magával a néppel, de amikor a márciusi ifjak felszólítják a városatyákat, hogy csatlakozzanak a 12 ponthoz, még a követelésekkel rokonszenvező tanácsnokok is ki akarják üríteni a termet. A forradalmárok feltépik az ablakokat, de nem azért, hogy cseh szokás szerint kihajítsák rajtuk az ellenszegülőket, hanem azért, hogy a városházát körülözlő tömeg hangja – mint a „vész előtt zúgó tenger” morajlása – jobb belátásra bírja a tanácskozókat. Rottenbiller Lipót alpolgármester menti meg a helyzetet, mindenki aláírja a nevezetes okmányt, amelyet az alpolgármester meglepetésként az ablakban. Az immáron tehát a város pecsétjével is ellátott 12 pontot, amelyet a téren „óriási kitörése a lelkesedésnek” üdvözl.

Kint azonban híre megy, hogy közeledik a katonaság. Hiába alakult át a 12 pont jóvoltából a pesti polgárőrség nemzetőrséggé, hiába teljesül a 12 pontnak egy újabb, Pesten is megvalósítható pontja, a forradalmi tömegben kezd erőt venni a riadalom. Nyáry és Klauzál hosszasan szónokol, de a zajban szinte egyetlen szavukat sem hallani. Ekkor egy fiatalember csodás pillanata következik: fölugrik egy kofa asztalára, lesöpri róla a fonnyadt almákat és másnapos zsömléket, és a budai vár felé mutatva elkiáltja: „Esernyővel a kezünkben nem vívjuk ki a szabadságot! Egygyerezzük fel magunkat! Fel Budára: utánam!”

Vajda Jánosnak, a költőnek a szavait tett követi, nem kevesebben, mint húszezren vágnak neki a hajóhídnak.

Az élen Szathmáryné Farkas Lujza, a Nemzeti Színház művésznője viszi a szűzmáriás zászlót. Csoda, hogy nem szakad le a tömeg roppant súlya alatt a híd. Mindeköz-

TÖRTÉNELMÜNK

ben Josef Rosenbaum őrnagy, a budai téparancsnok besiet Tánácsics cellájába, és arra kéri a foglyot, csendesítse le a kiszabadítására érkezőket, hiszen ő csak „a felsőbbbség parancsa szerint járt el, és teljesítette kötelességét”. Tánácsics ezt nemcsak megígéri, de meg is teszi.

A helytartótanács, amikor Tánácsics kiszabadítását követelik tőle, „sápadt vala és reszketni méltóztatott, és öt percnyi tanácskozás után mindenbe beleegyezett”, hogy Petőfi szavait idézzük. „Nincs többé cenzúra!” – kiáltotta Tánácsics felesége, Seidel Teréz férje cellájába lépve, majd az életében először hintóba ültetett Tánácsicsot vágatva viszik át Pestre. A mai Vörösmarty tér sarkán a Nádor fogadó bérője, Hauer József áll a kocsi elé, és a piacgazdaság egyik első bajnokaként legszebb szobáját nyitja meg a házaspárnak. A kiszabadult rab döbbenetűri az ünneplést, felbotorkál a lépcsőn, ruhástól keresztülesik az ágyon, és mély álomba zuhan. Fölébresztteni sem tudják. Pedig a Nemzeti Színházban várják.

A nézőtér türelmetlen, az előadás késik. Ám a függöny mögött Jókai már megkapta a maga piros-fehér-zöld-sárga-kék kokárdáját, tehát a magyar és erdélyi színekkel ékes kokárdát, mintegy az unió jelképekül a székely Laborfalvi Rózától. Buljovszky meg a maga egyszerű kokárdáját a gyönyörű Szilágyi Lillától, és Petőfi őszinte bosszúságára a feldíszített ifjak heves csókokat is kapnak a művésznőktől.

Petőfi utálta Laborfalvi Rózát, mindent elkövetett, hogy Jókai és a színésznő szerelméből ne legyen házasság, és amikor – épp Nyáry Pál segítségével – ez megtörténik, egy életre összevész Jókaival. Azzal a Jókai-ival, aki épp a Nemzeti Színházban menti meg a helyzetet, nem engedi ugyanis, hogy egy jelmezbe öltöztetett színész léptessenek föl Tánácsicsként, hanem ő lép a nézőtér elé elmondani Tánácsics történetét. Taps a jutalma, a közönség zúg, de a Bánk bánt már nem hajlandó megnézni.

A rögtönzött műsornak tomboló sikere van, a napot pedig nem summázhatjuk tökéletesebben, mint ahogy Petőfi megtette: „Ez volt március 15-e. Eredményei olyanok, melyek e napot örökre nevezetessé teszik a magyar történetben. Események folytatásának ez közönséges volna, kétségkívül, de tekintve annak, ami volt, kezdetnek: nagyszerű, dicső. Nehezebb a gyermeknek az első lépést megtennie, mint mérföldeket gyalogolni a meglett embernek.”

Katona Tamás – Mohai V. Lajos

RÜGYFAKADÁS

Út menti kalandjaim

Mikor megszülettem, útra keltem. Útközben nagyon elfáradtam, leültem, és sárból készítettem ökröket meg szekereket. Azzal utaztam tovább a malomhoz búzát őrölni. Mikor odaértem a malomhoz, nem volt ott a molnár. A víz tetején járkált, utána meg a malom jött. Nem volt neki őrlőkőve, ezért levette a molnár fejét, és azzal törte össze a búzát. Utána elfelejtette a fejét visszarakni, és a sok asszony kinevette. Én meg az ostoromat a földbe szúrtam, és egy nagy fa lett belőle. Felmásztam a fára, a fa tele volt madárral. Megijedt a sok madár, és beleszálltak a ruhámba. Én meg belekötöttem a sok madarat. Örültem, hogy ilyen sok madarat fogtam. De a madarak felrepültek velem a levegőbe. Szálltam egy tenger felett, ahol az asszonyok mosták a ruhákat. Egyik asszony azt mondta: „Milyen nagy madár száll!” Én meg úgy értettem, hogy kössem ki a ruhámat. Azzal a sok madár mind kiszállt, én meg beleestem a tengerbe. Úgy szétcsaptam a vizet, hogy egy csepp víz sem maradt. Ott volt a rengeteg hal víz nélkül. Örültem a halnak, és mind összeszedtem. Útnak indultam hazafelé, leültem pihenni, az ostoromat beleszúrtam a földbe. Kinőtt olyan magasra, hogy fel bírtam menni a mennybe. Ott találkoztam öreganyámmal, kértem tőle lekváros kenyeret. De nem adott, ezért korpából fontam kötelet, és ahogy ereszkedtem rajta le, elszakadt. Mert egy egeret is belefontam és az elrágta. Akkorát estem, hogy beszorultam a földbe. Várokostam egy darabig, de utána elmentem ásóért, hogy kiássam magamat. A többire meg nem is emlékszem.

Csorba Dávid, 6. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Édesapám

Édesapám derék ember. Szereti a tisztaságot és a rendet. Bemutatom nektek egy kicsit bővebben aput.

Neve: Pesti László. 1972. szeptember 10-én született. Közepes termetű, haja és szeme színe barna. Nagymamám mesélte, hogy mikor apa kicsi volt, nagyon sok huncutságot és csínytevést követett el, de emellett segítőkész is volt. Ezt én is elmondhatom, hiszen ha tud, segít mindenkinek. Zenei ízlése változó. Meghallgatja a rockzenét és a magyar nótát egyaránt. Szeret hangosan énekelni és táncolni. Szerinte ő egy „sikeres énekes, ha nem hallja senki”. Hobbijai közé tartozik az alvás és az evés. Szereti a finom nyalánkságokat. Szereti a precíz és tökéletes munkát.

Számbára a sport sem maradhat ki. Imád focizni és röplabdázni, persze csak itthon a családjával és a barátaival.

Szereti a növényeket, állatokat, de a nagy kedvencei a kamionok. Gyerekkori nagy álma volt, hogy egyszer ő üljön a kamion volánja mögött. Mindez valóra is vált. 2006-tól sofőr lett egy takarmánykeverő cégnél. Kamionja citromsárga színű. Kedvenc eszköze ebben a „járgányban” a duda. Volt már a messzi Szerbiában, Boszniában, de még Magyarország területére is szívesen utazom vele. Ilyenkor mesél arról a helyről, ahová viszi az árut.

Igaz, hogy már megkaptam tőle az első atyai pofont, amit megérdemeltem. Tudom, hogy mindig számíthatok rá, bármikor és bármiben. Van egy jelszónk: „Csak őszintén.” Nem vágyom arra, hogy valami híres ember vagy sztár legyen, én így szeretem.

Kívánom neki, hogy boldog legyen kis családjával. Csak a káros szenvedélyéről, a dohányzásról tudnám leszoktatni!

Pesti Enikő, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

LÁMPA

Sötét éjszakákon
fényt hozok a szobádba
könyveid szavainak súlya alatt
feltárlom a fény s az árnyak jártasdomok
mint pajkos gyerekek a játszóténi ják hűvösödök
a lámpa
a varázslat
a fény vélegénye
mellette van árnyék
vagyok
de nem számit
bármikor váltóhatok

Balog Tibor
VIII. osztály
Kispest

Egyperces novellák

Elhalasztott úrutazás

Az útjára induló Apollo-14682 űrhajó egyik pilótája az indulás előtt 2 órával leállította az előkészületeket. Elhalasztotta a felszállást, és hazament. Meg nem erősített forrásokból kiderült, hogy személyes okok miatt döntött így. Másnap reggel közölték az újságok (persze ekkor már sikeresen felszálltak), hogy a pilóta azért nem lehetett ott a jeles eseményen, mert nem tudta kihagyni a Benkő feleséget keres című tévéműsor utolsó részét. Másnap megkönnyebbülten indult el, mert tudta: Benkő megtalálta az igaz szerelmet.

Pósa Vivien, 8. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

A tápláló szendvics kalandjai

Reggel olyan furcsa dolog történt! Amikor már majdnem beleharaptam a szendvicsembe, könyörögni és magyarázkodni kezdett a cseles étel. Elárulta, hogy nekem is jobb lesz, ha nem eszem meg, mert rengeteg kalóriát tartalmaz. Beláttam, hogy nem üresfejű fecsegés ez, és inkább a kutyámnak adtam.

Buza Gabriella, 8. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Kerekecsketörténet

Kedden kedvem
kerekedett kocsikázni.
Kocsisom kerekének
kereke kilyukadt.
Keseregtünk kettesben
kerekecske kerekén.
Kanyarba keveredtünk.
Keservesen kerestünk
kiutat. Közben
kedvünk kerekedett
kocogni és kacagni.

Kovács Szilvia, 7. osztály, Szent Száva iskola, Nagyikinda

Golić Attila
szabadkai
tanuló
illusztrációja

„Ha én vándormadár lennék...”

A mi falunk nem nagy, de szerintem nagyon szép.

A kedvenc helyem a falu szélén, a betonút mellett, egy dombon van. A barátnőmmel már kicsi korunk óta itt játszottunk, futkároztunk, kerékpározunk. Közben megfigyeltük a tájat.

Tavasszal a legszebb ez a környék. Minden zöldül, virágoznak a fák, illatos a levegő. Énekelnek a madarak. Nekik ilyenkor van a legtöbb dolguk: fészket raknak, költenek, aztán egész nyáron a fiókáikat táplálják.

Ősszel, mikor a villanydróton gyülekeznek a fecskék, megfájdul a szívem. A vándormadarak helyébe képzelem magamat. Átrepülnek a hűvös, kopár őszi táj felett. Útközben látnak hegyeket-völgyeket, tengereket, fényben úszó városokat. Ez mind nagyon szép lehet, de nem az ő otthonuk. Nem tudom, hova érkeznek, de onnan mindig hazavágyznak. Így, ha elmúlik a számunkra szép, havas tél, vissza is térnek.

Ha én vándormadár lennék, akkor volnék a legboldogabb, amikor a magasból megpillantanám a falumat, és benne a kedvenc helyemet, a dombot.

Csernók Xénia, 6. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Édesapám

Az én édesapám neve Gandis Géza. Külalakra nagyon hasonlítunk egymásra, ezért sokan kis Gézának neveznek.

Apám negyvenhét éves, középmagas, barna hajú férfi. Szeme színe kék. Teste izmos a sok munkától. Sokat dolgozik, így estére már nagyon fáradt. Eredeti foglalkozása szobafestő, de szívesen foglalkozik növénytermesztéssel. Kedvenc időtöltése a barkácsolás, és a különböző műszerek javítása. Általában mindenre azt mondja, hogy ezt még meg lehet javítani! Édesapám nyugodt, halk szavú, türelmes ember. Szeretek vele horgászni. Ilyenkor sokat beszélgetünk, ő mesél nekem a gyermekkoráról. Vicces ember, szeret tréfálkozni. Egy-két vicc mindig van a tarsolyában. Számomra az a legviccesebb, amikor apám este leül a fotelba, a televízió elé, és azt mondja, hogy ezt a filmet még nem látta. Mi pedig már lassan a hajunkat tépjük, mert legalább ötször megnéztük a családdal. Persze igaz, hogy ő nem látta a filmet, mert öt perc tévézés után elaludt, bár ezt soha nem vallja be.

Sokszor szigorú velem, és néha meg is büntet, de én tudom, hogy ezzel csak jót akar nekem.

Gandis Csongor, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Jurcsák
Hajnalka
szabadkai
tanuló
illusztrációja

RÜGYFAKADÁS

„Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni...”

Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
Hogy mindenkinek esélyt tudjunk adni.
A jót és rosszat is elfogadni,
A boldogságra, tanulásra törekedni.
S nem lehajtott fővel,
Hanem keményen kiállva,
Törődni a jövővel.

Márki Annamária, 7. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos

Ha nagytata lennék...

Minden reggel korán kelnék, elmennék a sarki pékségbe, és ott megvenném a friss kiflit. Úgy kérném, hogy nekem a két legszebbet adja, mert az unokáimnak viszem. Ezután odahaza finom szendvicset készítenék a kifliből, és elkészíteném nekik a kedvenc tejeskávéjukat. Felvenném a bokámig érő bohócruhám, és kifesteném az arcom úgy, mint az igazi bohócok a cirkuszban. Tálcan vinném be a reggelit, és mellé énekelnék. Így ébreszteném őket. Miközben reggeliznének, különböző mutatóvanyokkal szórakoztatnám a gyerkőcöket. Elővenném a labdákat a zsebemből, és a fejem felett dobálnám, miközben a derekamon karikát forgatnék. Jókedvre deríteném őket. Délután kísétnék velük a parkba, ahol megtanítanám őket görkorcsolyázni. Odahaza minden este kártyáznánk vagy „Ember, ne mérgelődj!” társasjátékot játszánánk.

Mindez nem esne nehezemre, mert úgy gondolom, egy nagytata annyira szereti az unokáit, hogy lehozná nekik a legragyogóbb csillagot is az égről.

Pető Dávid, 4. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Szabadka

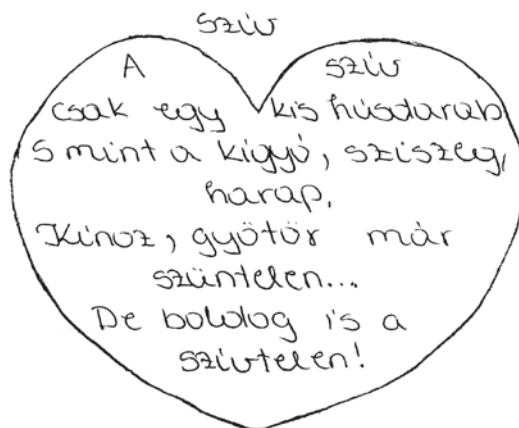
Bemutatom az apukámat

Az én apukámat Nedeljónak hívják, ő harmincöt éves.

Fekete hajú, sötétbarna szemű, természetes. Sportosan öltözködik. Kedvenc színe a kék. Szereti a húsos ételeket meg a sört. Legkedveltebb állata az egér, kiskorában háziállatként tartotta őket. Budapesten dogozik, tehergépkocsit vezet. Kedvenc időtöltése a számítógépezés. Kedveli a tudományos-fantasztikus filmeket. Velem mindig türelmes. Nagyon ért a főzéshez és az elektronikához, meg még sok minden máshoz is. Sokszor szeretne fül-lenteni, de nem tud. Van humorérzéke, át is szokott verni engem. Ha nem fogadok szót, megfenyeget.

Jó, hogy ő az apukám, én így szeretem őt.

Tuvic Blanka, 4. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Buják Brigitta
VIII. osztály

Nagyapám

Az én nagyapám neve Tóth László, de én csak tatának hívom. Pár nap múlva ünnepeljük a hatvanegyedik születésnapját.

Magas, sportos alkatú. Szeme barna, a haja is valamikor barna volt, de most már őszes. Régen esztergályos volt a szakmája, de ma már nyugdíjas. Töktermeléssel foglalkozik. Ő műveli a földeket a traktorral. Szánt, ekéz, műtrágyát szór, és mindent, ami ide tartozik. Szereti a társaságot, és nagyon kedveli a kártyajátékokat. Vasárnaponként a barátaival nagy kártyacsatákat vívjak.

Amikor eljön a szép idő, minket, unokákat kivisz a Tisza-partra horgászni. Ilyenkor jókat szórakozunk, sokat nevetünk.

Nagyon szeretem őt, mert sokat foglalkozik velem. Mesél nekem a régi időről, amit mindig élvezettel hallgatok.

Petro Éva, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Nagyapám

Az én nagyapám hetvenéves. Az ő neve Szűcs János. A nagy nyugdíjas, de valamikor a malomban dogozott, felügyelte a molnárlegények munkáját. A haja ősz, szeme körül ráncok húzódnak, mégis fürgén mozog és sohasem fáradt. Ha olvas, szemüveget hord. Vékony, magas ember. Mindig nyugodt és türelmes. Segít a nagymamának bevásárolni. Szereti sétáltatni a kutyáját, akit Blökinék hív, szívesen kerékpározik. Amikor elmegyek hozzájuk, barkácsolunk. Asztalt, széket és egyebet készítünk. A nagy nagyon szereti az unokáit, és mi is őt.

Szűcs Dávid, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Egy kedves személy

Apukám számomra nagyon kedves személy, így most róla írok.

Ősz hajjú, barna szemű férfi. Kíváncsi beszél szerbül, mert szerb az édesanyja, és az iskolát is szerb nyelven fejezte be. Viszont magyarul is jól tud. Igaz, hogy a helyesírása borzalmas, és a kiejtésében is van hiba, és én majdnem mindig kijavítom. Azt viszont szeretem, amikor észrevétlenül bejön a szobámba, rám ijeszt, és közben elkezd csiklandozni. (Ez a szokásává vált.) Ebben az a legérdekesebb, hogy ezt gyakran csináljuk, és ilyenkor nagyon hangosak vagyunk! Anyukám ránk szól, hogy hagyjuk már abba. Apukám nagyon szeret gyümölcsfákkal foglalkozni. A valódi foglalkozása molnár. A malomban dolgozik, ahová már engem is elvitt. Innen szép a kilátás a városra. Szeret társasjátékozni, gyakran játszik velem. Nem tudja használni a számítógépet.

Az én édesapám a legjobb apa a világon.

Gephárt Enikő, 5. osztály, Miloje Čiplic iskola, Törökbecse

Györfi Tihamér szabadkai tanuló illusztrációja

Kedves Pajtások!

A szeretet vezeti tollatokat, amikor az **édesapát és nagyapát** bemutatjátok, ezt meg is érdemlik. S mivel az utóbbi hetekben nagyon sok **jellemzést** küldtetek róluk, ma ők a Rügyfakadás főszereplői, de nemcsak írásban, hanem rajzon is. A **szabadkai Jovan Jovanović Zmaj iskola negyedikesének** rajzain a képzelet és a játékoság jegyei találkoznak, ezért nyílik meg ma itt, a Rügyfakadás oldalain a **játszótér** is: a **nagyotmondás** és az **alliteráció** mestere, **képversek** és **egyperces novellák** szerzői vetélkednek a porondon. De versenyen kívül vagy inkább jutalomként olvashatjátok a költők ihlette írásokat, amelyeknek címe is a forrásokra utal: „Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni...”, „Ha én vándormadár lennék...”

Ezen a héten is jócskán megtelt a Rügyfakadás postaládája.
A küldeményeket a következőknek köszönöm:

Bácskertes: Balog Tibor, Buják Brigitta, Buják Csilla, Finta Leontina, Fridrik Boglárka, Koleszár Olga, Lovász Tibor, Molnár Mária (2 írás), Molnár Keri István és Szmolenszki Kornél;

Csantavér: Bojtos Barbara, Bozsik Árpád, Dér Zoltán, István Dárió, Kukli Zsófia, Nagy Dávid, Patócs Endre, Pesti Nikolett, Szabó Sára, Udvardi Ákos, Vig Krisztina és Zsoldos Klaudia. Az olvasmányokhoz fűződő véleménynyilvánításokat a Gyöngyhalász rovatnak továbbítottam;

Gunaras: Csorba Dávid, Juhász Krisztina, Keresztes Denis,
Újházi Denisz, Varga Rebeka és Varga Valentina;

Óbecse, Petőfi Sándor iskola: Makra Imre (2 írás, 1 rajz):

Orom: Buza Gabriella (2 írás), Gulyás Klaudia, Gulyás Xénia, Pósa Vivien (3 írás), Rúzsa Edina és Vörös Nóra;

Pacsér: Csernók Xénia, Nagy Bella, Nagy Nikolett és Szél Ádám;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Bencun Mia, Besny Botond és Tóth Johanna;

Szilágyi: Mészáros Noémi, Stampfer Lea és Tari Eleonóra;

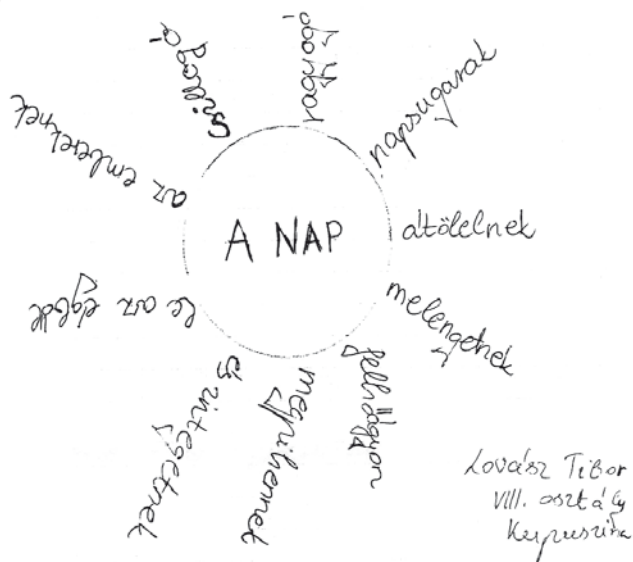
Temerin, Kókai Imre iskola: Bujdosó Enikő, Gyuga Alisza, Pálkinká Elizabett, Pap Imre, Samu Dávid, Szántai Tamás és egy névtelen írás:

Torontálvásárhely: Szabó Árpád;

Törökbecse: Szűcs Rita és egy névtelen írás.

Szeretettel gondolok rátok, és várom írásaitokat.

Tomán Mária

– **Modern nő vagy?**

– Én annak tartom magam, de nincs ebben semmi újdonság! Már Kleopátra is öntudatos és talpraesett asszony volt. Gondoljunk csak az olyan színésznőkre, mint Claudette Colbert vagy Katharine Hepburn. Kemény, határozott karakterek voltak, és nemcsak a filmen, hanem az életben is. Az én anyám is ilyen elszánt asszony volt, soha nem engedte, nem hagyta lebeszélni magát semmiről: meg volt róla győződve, hogy nem létezik olyasmi, amire ne volna képes, és ebben a szellemben nevelt engem és a testvéreimet. Nem, az a „modernség” nem csak a ma nőjeire jellemző. Csak azért tűnik

MENŐ FEJEK

Képzelt interjú

Sandra Bullock

„Ez az én évem lesz – mondta a német származású amerikai sztár –, végre nekem is felvirradt!” – Sandrát Golden Globe- és Oscar-díjra nominálták, de a színésznő megmarad a szomszéd legvonzóbb, legszebb csajsziának – Szépséghiba: a színésznőt 2010-ben Arany Málna-díjra is felterjesztették...

újdonságnak, mert manapság ezzel van tele a média. Ma egyre több nő rájött arra, hogy sok-sok lehetőség áll előtte az életben.

– **Neked, a német-amerikai koronaékszernek is megadták a lehetőséget?**

– Most kapaszkodj meg, mert összeeshetsz attól, amit mondok. Egy szerintem rossz szemű német riporter a Tempo című berlini magazinban a következő marhaságot jegyezte le 1994 októberében: „Ez a lány nem fogja a rajongók hadait a moziba csalogatni. Jó színész, de nem nagy sztár!” Enyhítő körülmény, hogy régen volt, akkor még csak zöldfülű kezdőnek számítottam a szakmában, fiatalnak is. Én, Sandra Anette Bullock 1964. július 26-án láttam meg a napvilágot Arlingtonban, Virginia szövetségi államban.

– **Ezzel azt akarod mondani, hogy már – vagy még csak – 46 éves vagy?**

– Nagyjából azt. Szóval az nagyon régen volt, amikor abban a magazinban elmarasztaltak. Gyerekként Európában csavarogtam. Német édesanyám a német nyelvterületek

csodálatos hangú operaénekesnője volt. Én lelkesen asszisztáltam a mama szólóihoz. Nürnbergben, Bécsben, Salzburgban éltünk „cigányéletet”, s aztán a család Washingtonban telepedett le. Mit mondjak? Kezdetben alig mertem megszólalni, a High Schoolban nem jól éreztem magamat, de aztán népszerű lettem és közkedvelt, megválasztottak a sulis „leginkább megszépíti a napodat!” személyiségének. Az East Carolina Egyetemen tanultam tovább, onnan átruccantam New Yorkba, ahol sokáig a Neighborhood Playhouse és a Sanford Meisner stúdió óráit hallgattam, látogattam, s közben mindenféle munkát vállaltam. Kuttyát kozmetikáztam, gyerekekre vigyáztam, fagyit árultam, pincérkedtem is egy Night Clubban, mert valamilyen meg kellett élnem. Aprópénzért szerepeket vállaltam Off-Broadway-produkciókban, a televízió stúdiójába is betévedtem. Los Angelesben – ahová elrepültem – egy ügynök gyorsan bepréselt a The Six Million Dollar Man and the Bionic Woman című tévés maszlalba. Filmvászonon a Szerelmi bájjal című filmben debütáltam. A pusztítóban már Sylvester Stallone partnernője lehettem. A sztár azt mondta, hogy én szárnyak nélküli angyal vagyok. A szekere megglóduult...

– **Nagy durranás volt 1994-ben a Féktelenül.**

– Igen, ezután már nem volt megállás. Képtelen képrablás; Szerelemben, háborúban; Féktelenül 2.; Majd elvállalok; A hálózat csapdájában; Átkozott boszorkák; Zsaru pánikban; Mint a hurrikán; Beépített szépség; 28 nap stb., stb. Valóban „menő sztár” lettem, aki nem szereti, ha Sandynek szólítják, és nagyon vigyázz! nagy a szám, mindenről megvan a véleményem, semmit sem hallgatok el...

B. Z.

Ejtőernyős

- Hányszor ugrott eddig? – kérdezi az ejtőernyősök parancsnoka az újonctól.
- Jelentem, egyszer!
- Nem értem! A jelentkezési lapjára azt írták, hogy huszonötször.
- Ez csak részben igaz. Csak egyszer ugrottam, huszonnégyszer kilöktek.

Az új kutya

- Peti az új kutyáját sétáltatja, amikor találkozik Sanyikával:
- Milyen aranyos kutyád van!
 - Símogasd meg!
 - Nem harap?
 - Azt szeretném én is megtudni!

Pszichológusnál

- Anyuka, ugrásszerűen javul a fia állapota! – mondja a pszichológus.
- Igazán?
- De még mennyire! Két héttel ezelőtt még azt mondta: „Mindenki engem macerál!”
- És most?
- „Velem már a kutya se törődik!”

Múzeumban

- A nagymama elviszi a kis unokáját a természettudományi múzeumba. Megállnak a dinoszaurusz hatalmas csontváza előtt. A kislány így szól:
- Nagyi, gondolom nagyon félhettél ezektől a szörnyektől kiskorodban.

Vadásztörténet

- Társaságban meséli a vadász:
- Az őserdőben ültem a fa alatt, amikor megjelent mögöttem egy oroszlán. Már a nyakamon éreztem a leheletét.
 - Szent ég! És mit csináltál?
 - Mit csinálhattam volna? Felhajtottam a galléromat.

Medvevadász

- Nagypapa meséli az unokájának:
- Fiatalkoromban gyakran vadásztam medvére.
 - És szerencsével jártál?
 - Igen. Soha nem találkoztam eggyel sem!

Szegény bácsi

- Apu, lenne kétszáz dinárod egy szegény öreg bácsi számára? – kérdi Pistike.
- Hol van az a szegény ember?
- A sarkon áll, és csúzlit árul.

Zöldségesnél

- Mi ez?
- Kivi.
- Kérek ötven darabot, egyenként becsomagolva. És mi ez?
- Mangó.
- Ebből is kérek ötvenet, egyenként becsomagolva! Ez micsoda?
- Mák, de nem eladó!

Elmegyógyintézetben

- Ez itt az autómániások osztálya – vezeti körbe az elmegyógyintézet főorvosa a külföldi vendéget.
- Rendben, de hol vannak a betegek?
- Az ágy alatt, szerelik a kocsijukat.

Diliházban

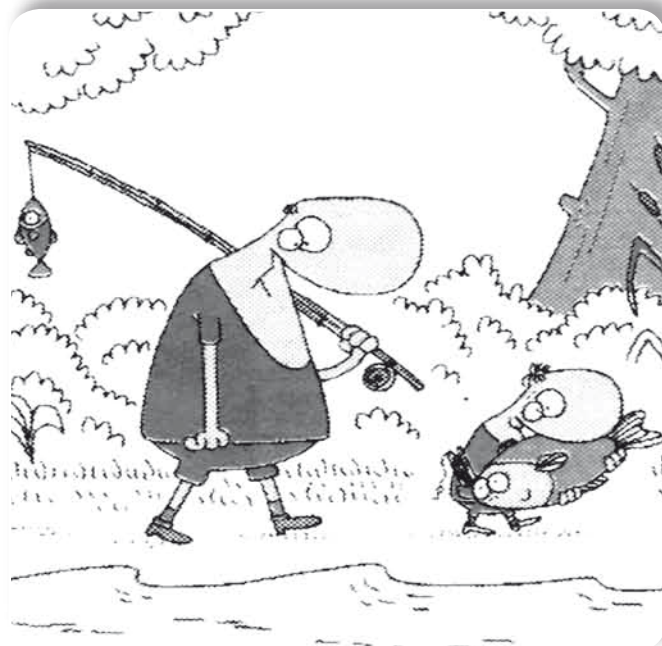
- Hogy van a betegünk?
- Szépen javul.
- Miből gondolja?
- Mert egészen tegnapig VIII. Henriknek képzelte magát, ma már csak hetediknek.

Pszichiáternél

- Új beteg kopogtat be a pszichiáterhez:
- Professzor úr, évek óta rettenetes kényszerképzetek gyötörnek. Eddig senki nem tudott segíteni rajtam.
 - Kinél volt utoljára?
 - Kiss doktornál.
 - Az egy ökö! Mit tanácsolt magának?
 - Hogy forduljak önhöz.

Állatkertben

- Az állatkertben a csinos, ifjú hölgyet az egyik ketrectől a másikig követi egy férfi, végül összeszedve bátorságát, megszólítja:
- Elnézést, de biztos észrevette, hogy a majomketrectől követem...
 - Természetesen. Azóta is azon gondolkodom, hogyan tudott onnan kijönni?

Horgászszerencse

– Örökre el kell hallgattatnunk a papagájt, nehogy beszéljen!

Az én kutyám

- Az én kutyám mindennap behozza az újságot.
- Nagy dolog! Ezt az enyém is megcsinálja.
- Csakhogy én nem fizetek elő az újságra!

Órán

- Gyerekek mondatok egy gyűjtőnevet!
- Kukáskocsi.

Kölcsön

- Szomszéd, használhatnám a fűnyíróját?
- Persze, csak ne vigye ki a kertemből.

Nem igazság

- Apu, ez nem igazság! Anyutól száz dínárt kapok egy cipőpucolásért, tőled meg csak ötvenet.
- Ja, könnyű anyádnak! Neki van egy jól kereső férje, nekem meg egy költekező feleségem!

Buszra várva

- Bambulák áll a buszmegállóban. Hirtelen feltűnik a barátja, és megkérdi tőle:
- Te melyik buszra vársz?
 - Én a 2-esre. Hát te?
 - Én az 5-ösre.
- Éppen befordul a sarkon a 25-ös. Bambulák pedig felkiált:
- Jaj, de jó, mehetünk együtt!

Koccanás

- Az országúton órák óta egyenletes tempóban száguld egy autó, amelyet minimális féktávolságot tartva követ egy másik. Az első egyszer csak fékez, minek következtében a mögötte haladó belerohan. Miután a két férfi bosszankodva kiszáll az összetört kocsikból, a hátsó autó vezetője megszólal:
- Mondja uram, miért fékezett ilyen hirtelen? Idáig olan jó, egyenletes tempóban jött.
 - Igen, de közben megérkeztem a garázsomba!

Minden relatív

- A szobában csak egyetlen vízcsap van
- panaszkodik a vendég a skót szállodában.
- Miért írják akkor a prospektudban, hogy „hideg-meleg folyóvíz”?
- Mert mosakodni hideg, inni viszont meleg – feleli a recepció.

Hajvágás

- Mondja, mennyibe kerül magánál a hajvágás? – kérdezi a skót a sarki borbélyt.
- Kétszáz dinár, uram.
- És a borotválkozás?
- Az csak ötven dinár.
- Jó, akkor legyen szíves, borotválja meg a fejem!

Sült

- Hogy ízlik a borjúsült, uram? – kérdi a pincér a vendéget.
- Mint szakértő mondom, tiszteletre méltó darab.
- Ön szakács?
- Nem kérem, cipész vagyok.

Újság

- A városi ficsúr könyököl a falusi cukrászda pultjánál, kezében egy idegen nyelvű újsággal. „Most láthatják a falusiak, milyen művelt vagyok hozzájuk képest” – gondolja magában.
- „Milyen bolondok ezek a városiak! – gondolják a helybeliek. – Fordítva olvassák az újságot.”

Régi fényképek

- A nagyanya és kisfia régi fényképalbumokat nézegetnek. A gyerek hosszan szemléli nagyanyja gyerekkori fényképeit, majd megkérdezi:
- Nagyi, amikor te kislány voltál, minden fekete-fehér volt?

Abszolút gonoszság

- Mi az abszolút gonoszság?
- Struccot betonon megijeszteni...

Gyorsan forog a Föld

- Kérdezi a tanítónéni az osztályt:
- Mi a harmat?
- Pistike jelentkezés nélkül rávágja.
- A Föld gyorsan forog, és ezért néha megizzad.

Mi van távolabb?

- Mi van távolabb tőlünk? Kína vagy a Hold? – kérdi a tanító néni a gyerekektől.
- Kína – feleli Móricka.
- Miből gondolod?
- A Holdat látjuk, Kínát pedig nem.

– Tudja mit, doktor úr? Inkább elkapom azt az influenzát!

– Ilyen rendetlenséggel várnak bennünket!

Kosztolányi Dezső

Halotti beszéd

Látjátok feleim, egyszerre meghalt
és itt hagyott minket magunkra. Megcsalt.
Ismertük őt. Nem volt nagy és kiváló,
csak szív, a mi szívünkhöz közel álló.
De nincs már.
Akár a föld.
Jaj, összedőlt
a kincstár.

Okuljatok mindannyian e példán.
Ilyen az ember. Egyedüli példány.
Nem élt belőle több és most sem él,
s mint fán se nő egyforma két levél,
a nagy időn se lesz hozzá hasonló.

Nézzétek e főt, ez összeomló,
kedves szemet. Nézzétek, itt e kéz,
mely a kimondhatatlan ködbe vész
kővé meredve,
mint egy erekye,
s rá ékírással van karcolva ritka,
egyetlen életének ősi titka.

Akárki is volt ő, de fény, de hő volt.
Mindenki tudta és hirdette: ő volt.
Ahogy szerette ezt vagy azt az ételt,
s szólt, ajka melyet mostan lepecsételt
a csönd, s ahogy zengett fülünkbe hangja,
mint vízbe sülyedt templomok harangja
a mélybe lenn, s ahogy azt mondta nemrég:
„Édes fiacskám, egy kis sajtot ennék”,
vagy bort ivott és boldogan meredt a
kezében égő, olcsó cigarettá
füstjére, és futott, telefonált,
és szötte álmát, mint színes fonált:
a homlokán feltündökölt a jegy,
hogy milliók közt az egyetlenegy.

Keresheted őt, nem leled, hiába,
se itt, se Fokföldön, se Ázsiába,
a múltba sem és a gazdag jövőben
akárki megszülethet már, csak ő nem.
Többé soha
nem gyúl ki halvány-furcsa mosolya.
Szegény a forgandó tündér szerencse,
hogy e csodát újólág megteremtse.

Édes barátaim, olyan ez éppen,
mint az az ember ottan a mesében.
Az élet egyszer csak órája gondolt,
mi meg mesélni kezdtünk róla: „Hol volt...”,
majd rázuhan a mázsás, szörnyű mennybolt,
s mi ezt meséljük róla sírva: „Nem volt...”
Úgy fekszik ő, ki küzdve tört a jobbra,
mint önmagának dermedt-néma szobra.
Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer.
Hol volt, hol nem volt a világban egyszer.

Márai Sándor

Halotti beszéd

Látjátok, feleim, szem' tekkel mik vagyunk
Por és hamu vagyunk
Emlékeink szétesnek, mint a régi szövetek.
Össze tudod még rakni a Margitszigetet?...
Már minden csak dirib-darab, szilánk, avított kacat
A halottnak szakálla nőtt, a neved számadat
Nyelvünk is foszlik, szakadoz és a drága szavak
Elporlanak, elszáradnak a szájpadat alatt
A „pillangó”, a „gyöngy”, a „szív” – már nem az, ami volt
Amikor a költő még egy család nyelvén dalolt
És megértették, ahogy a dajkaéneket
A szunnyadó, nyűgös gyerek álmában érti meg
Szívverésünk titkos beszéd, álmunk zsványoké
A gyerekek T o l d i - t olvasod és azt feleli, o k é
A pap már spanyolul morogja koporsónk felett:
„A halál gyötrelmei körülvettek engemet”
Az ohioi bányában megbicsaklik kezét
A csákány koppan és lehull nevedről az ékezet
A tyrrheni tenger zúgni kezd s hallod Babits szavát
Krúdy hárfája zengi át az ausztrál éjszakát
Még szólnak és üzennek ők, mély szellemhangokon
A tested is emlékezik, mint távoli rokon
Még felkiáltsz: „Az nem lehet, hogy oly szent akarát...”
De már tudod: igen, lehet ... És fejted a vasat
Thüringiában. Posta nincs. Nem mernek írni már.
Minden katorga jeltelen, halottért sírni kár
A Konzul gumit rág, zabos, törli pápaszemét
Látnivaló, untatja a sok okmány és pecsét –
Havi ezret kap és kocsit. A Mistress s a baby
Fénykép áll az asztalán. Ki volt neki Ady?
Mi volt egy nép? Mi ezer év? Költészet és zene?
Arany szava?... Rippli színe? Bartók vad szelleme?
„Az nem lehet, hogy annyi szív...” Maradj nyugodt. Lehet.
Nagy hatalmak cserélnek majd hosszú jegyzékeket.
Te hallgass és figyelj. Tudjad, már él a kis sakál
Mely afrikai sírodon tíz körmével kapál
Már sarjad a vadkaktusz is, mely elfedi neved
A mexikói fejfán, hogy ne is keressenek
Még azt hiszed, élsz? ... Nem, rossz álmom ez is.
Még hallod a hörgő panaszt: „Testvért testvér elad ...”
Egy hang alétan közbeszól: „Ne szóljon ajakad...”
S egy másik nyög: „Nehogy ki távol sír e nemzeten...”
Még egy hörgő: „Megutálni is kénytelen legyen.”
Hát így. Keep smiling. És ne kérdjed senkitől, m i é r t?
Vagy: „Rosszabb voltam mint e z e k ? ...” Magyar voltál, ezért.
És ész voltál, litván, román... Most hallgass és fizess.
Elmúltak az aztékok is. Majd csak lesz, ami lesz.
Egyszer kiás egy nagy tudós, mint avar lófejet
A radioaktív hamu mindent betemet
Túrd, hogy már nem vagy ember i t t, csak szám egy képleten
Túrd, hogy az Isten túri ezt s a vad, tajtékos ég
Nem küld villámot gyújtani, hasznos a bölcsesség
Mosolyogj, mikor a pribék kitépi nyelvedet
Köszöni a koporsóban is, ha van, ki eltemet
Őrizd eszelősen néhány jelzödet, álmodat
Ne mukkanj, amikor a b o s s megszámlolja fogad
Szorongasd még a bugyrodát, rongyaitad, szegény
Emlékeid: egy hajfűrtöt, fényképet, költeményt –
Mert ez maradt. Zsugorin még számbaveheded
A Mikó-utca gesztenye fáit, mind a hetet,
És Jenő nem adta vissza a Shelley-kötetet
És már nincs, akinek a hóhár eladja a kötelet
És elszáradnak idegeink, elapadt vérünk, agyunk
Látjátok, feleim, szemekkel, mik vagyunk
Íme, por és hamu vagyunk

Orbán Ottó

A magyar népdalhoz

Most, mikor sok senki mellén
ki vagy tűzve, mint a jelvény,
nekem maradj, aki voltál,
nem babona, nem is oltár,

de maga a láthatatlan,
ahogy látak száz alakban,
véletlenül habart végzet,
több s kevesebb, mint művészet;

dallamív, mely melizmáit
hajlítgatva szinte világít –
mintha öreg paraszt lenne,
maga az idő sóhajt benne:

katonának vitt legények,
ingben elföldelt szegények
nézik a csillagos eget,
sírtak alatta eleget.

Sírnék én is, de dühömben,
hogy ott rohadunk a régi körben,
s föltámadnak a holt rögeszmék –
láthatom újra a közös úgy vesztét.

Szellemem ép, testem romban.
Téged hívlak nagy bajomban,
dudorászlak, hogy segíts meg,
a rontástól szabadíts meg:

gyűlöljek csak aljas elvet,
ne a földet, ne a nyelvet,
nézhessek rád, mint a napra,
melyen nem üt ki a lepra.

Kit Kőműves Kelemenné
vére búvölt elevenné,
elevenné és szilárddá,
mítosz, kerek világgá,

benned minden, amilyen volt,
fény síkálta kád a mennybolt,
teli sötét szenvedéssel,
melynek csöppje sem enyész el,

s nincs múlt, jelen sem jövőendő,
csak egy vastag gyapjúkendő,
annak bolyhos melegében
ringok a világ ölében.

GYÖNGYHALÁSZ

Faludy György

Óda a magyar nyelvhez

Most, hogy szobámban ér az est setétje
te jutsz eszembe, Szent Gellért cselédje
s ajkad, melyről az esti fák alól
először szólt az ének magyarul.
Arcod mongol emléke rég kódos
de titkunk itt e földön még közös
s a te dalod kísér utamra fájón
messze e tájon.

Magyar nyelv! Vándorutamon kísérőm
sértett gögömben értőm és kísértőm
te hangolás barangoló kalandom
te zengő és borongó hang a lanton
bőröm, bérem, bírám borom, míg bírom
és soraimmal sorson túl a síron,
kurjongó kedv, komisz közöny, konok gyász:
mennyei poggyász.

Magyar szó! Múltam és jövőendő sorom
Népek közt sorom és mindegyik sorom,
Háza-hazám lovacsám, csengős szánom
és a dal a számon, mit kérnek majd számon
nincs vasvért, páncélom, mellasom,
de Berzsenyivel zeng a mellkasom
s nem bír le ellenség, rangomba törvén,
sem haditörvény.

Jöhetsz reám méreggel, törrel, ékkel,
de én itt állok az ikes igékkel.
Árkon-bokron kergethetsz hét világnak:
a hangutánzó szók utánam szállnak,
mint sustorgó füzesbe font utak
felett alkonykor krugató ludak
s minden szavamban százszor látom orcád,
bús Magyarország.

Kihalt gyökök: tözeggel súlyos rétek
ahol a fák, mint holt igék kiégtek.
Ős szók: a szemhatárról századok
kódéből még derengő nádasok,
gyepűs vápákon elhullt katonák,
ti bibicek, bölények, battonyák.
miket vadásztak vén csilylehajókról
s lápos aszókön.

Magas hangok: szöcskék és tücskök rétje,
mély hangok: alkony violasötétje,
káromlások veszélytő vadona,
mondatszerkesztés pogány pagonya,
kötőszók: sok-sok illanó fodor,
s hangsúly, te vidám, hangsúly te komor
lelkünk dolmánya, szőttesen, világszép
búzavirágkék.

Múlt T-je: történelmünk varjúsárgya,
karók, keresztek és bitófák árnya.
Melléknevek, gazdag virágbarázdák,
Busák, buják, burjánzó és garázdák,
S ti, mellérendelt, kurta mondatok
mint paprika, ha fűzerben vereslőn
lóg az ereszről.
Ragok: szegények szurtos csecsemői,
kapaszkodtok s nem tudtok nagyra nőni.
És E-betűk serege: fekete
mezőn szellérek koldus menete.
S ti kongó-bongó helyhatározók,
kukoricásban jó irányt hozók,
ban-ben-bim-bam: toronyból messzehangzó
könnyű harangszó.

Jelentőmód. Az aszály mindörökre
ráült a magyar, repedt rögökre.
Magánhanzós illeszkedés! Kaján
törvénykönyvvé Werbőczy gyúrt talán?
Mi vagy? Fülledt ötödfél százada
robotja tört paraszt alázata,
vagy összhangunk, mely bolgogult utakra
messze mutatna?

És főnevek, ti szikarak és szépek
ti birtokos ragokkal úri népek,
országvesztők, önteltek és hitványak
s ti elsikkadt, felőrlött állítmányok,
megölt, vagy messze bujdosó fiak,
Hajnóczy, Dózsák, meg Károlyiak,
ó jaj nekünk, mi történt ennyi lánggal
és a hazánkkal?

Parasztok nyelve, nem urak latinja
nem grófok rangja, de jobbágyok kínja,
magyar nyelv! fergetegben álló fácska,
hajlongasz szélcibáltan, megalázva –
s ki fog-e tövised lombbal hajtani?
Arcunkat rejtő Veronika-kendő
és a jövőendő.

Magyar nyelv! Sarjadsz és egy vagy velünk
és forró, mint forrongó szellemünk.
Nem teljesült vágy, de égő ígéret,
Közös jövő és felzengő ítélet,
nem hús palackok tiszta ó-bora,
nem billentyűre járó zongora,
de erjedő mustkönyveinkben úszó
tárogatószó.

Kedves Olvasó Tanulók!

A világ megváltoztatásának, jobbá tételének igénye nem okvetlenül jelenti a tömegélmény forradalmi cselekedeteit és tartalmait. Március 15. közeledtével elgondolkodhatunk ezen. Én például azt latolgattam, melyik – a szabadságharc történetét elbeszélő – irodalmi műből közöljek részletet. Aztán – a fentiekben közöltek szellemében – megváltoztattam elképzelésemet. A versek, amelyeket ma a Gyöngyhalászban olvashattok, nem „forradalmiak” a szó klasszikus értelmében, és nem szólítják fel a nemzetet a barrikádokra. Annál súlyosabb igénnyel lépnek fel a nemzeti-nyelvi önidentifikáció és magatartás megőrzése, az érte való kiállás érdekében. Szellemi értelemben forradalmiak. Nem hiába lettek kultuszversekké az irodalmi köztudatban. Épp annyira, mint a Nemzeti dal, a Szózat vagy a Hymnus. Élménydús olvasást!

Bence Erika

A Gmail új szolgáltatásával a Facebook és a Twitter babérjaira tör

A Facebook és a Twitter közösségi portálokon megszokott tartalom-megosztó szolgáltatásokkal bővül a Google levelezési rendszere, a Gmail. A Google Buzz (magyar változatban Zümm) névre keresztelt új szolgáltatása a tartalom-megosztást próbálja egyszerűbbé tenni, de az újítás nem titkolt célja, hogy megtörje a Facebook és a Twitter uralmát. A szoftver egyik legnagyobb újítása, hogy a levelező-rendszeren keresztül teszi lehetővé az üzenetek, fotók és linkek megosztását. A Buzz (vagyis zümmögés) emellett rangsorolva, az érdeklődés szintje szerint jeleníti meg a híreket, a felhasználó ismerősei által követett topikokat, blogbejegyzéseket és más tartalmakat. A Buzz révén lehetőség nyílik azonban arra is, hogy a levelezők, figyelmen kívül hagyják a számukra érdektelen üzeneteket. Csakhogy...

Kezdjük mindjárt az alapvető problémákkal. Hatalmas hátránya a Buzznak a Twitterrel és a Facebookkal szemben, hogy a kapcsolati hálókat nem a felhasználók építették fel. Pontosabban nem a Buzz miatt építették fel, hanem csak úgy lett, a Gmail-használat miatt.

Ez elsőre nem tűnt olyan nagy gondnak, de egy hónap használat után úgy tűnik, hogy azért érzik a felhasználók kicsit összevisszának az egészet, mert készen kaptak egy közösségi hálóra épülő szolgáltatást, melynek ők is a részesei.

Csakhogy nem értik, hogy pontosan hogyan és miként lettek ennek az egész online játéktérnek a tagjai. És mi az ő szerepük.

A Facebookon magunk gyűjtögettük össze ismerőseinket, miként a Twitteren is mi mondjuk meg, hogy kit követünk és kit nem. A Buzzon viszont készen kaptuk magunk köré a hálót.

Azok is, akik nem használják aktívan. Számukra nyilván még nagyobb a káosz, ha véletlenül a Buzz menüpontra kattintanak.

Ennél nagyobb probléma, hogy a Buzz jelen pillanatban egy sor alapfunkciót nem tartalmaz, mely nagyban csökkenti az aktív felhasználók komfortérzetét.

Nagyon hiányzik a különféle tartalom-típusok szelektálhatósága, miként egy Google Reader-féle „do the magic” ajánló-rendszer is. A Google Readeren vagy Twitte-

Új! Google Zümm a Gmail alkalmazásban

Többek között frissítések, fényképek és videóklipek megosztására van lehetősége. Kezdeményezzen beszélgetést az Önt érdeklő témákban

Nincs szükség telepítésre

Már rendszeres olvasója azoknak a személyeknek, akikkel a legtöbbször levelezik vagy cseveg a Gmail alkalmazásban.

Minden egy helyen!

A rendszeresen olvasott ismerősök ajánlott közzétett bejegyzései automatikusan megjelennek a Gmail alkalmazásban.

A Beérkező levelek mappa integrálása

A megjegyzések közvetlenül a Beérkező üzenetek mappába kerülnek, így egyszerű a beszélgetéseket nyomon követni.

Klassz! Kipróbálom a Google Zümm szolgáltatást

[Nem ugrás a Beérkező levelek mappára](#)

ren, Tumblren nevelkedő százezrek azt sem nagyon értik, hogy miért nem lehet továbbosztani a tartalmakat.

Jelen pillanatban a Google Buzz nem más, mint egy lebutított Google Reader. Tegyük hozzá, hogy azok, akik már eddig is aktívak voltak a Google Readeren, aktívak a Buzzon is. Nem nagyon vannak új belépők.

Ez pedig azért van, mert nem működik intuitívan a felület: nem érthető egy korábban csak Facebookot használó netező számára, hogy neki miért is lenne érdemes bármit beírni, megosztani a Buzzon.

Pedig a Google számára nagyon fontos a Buzz sikere. Egyre komolyabb a háború a Facebookkal. Elsősorban persze a hirdetési bevételek miatt nagy a feszültség: ha a Facebookhoz kezd áramolni az AdSense/Adwords modellben felgyülemelő pénz, akkor a Google nagyon nehéz helyzetbe kerülhet.

És ezért tesz is rendesen a Facebook. Ha hinni lehet a pletykáknak, épp a keresőjük fejlesztésén dolgoznak a legtöbbször. A mobil felé nyomulásukról, és a szintén pletykált webmail projektjükéről nem is beszélve. És minél több tartalmat fogyasztunk a Facebookban, minél több információt találunk meg a Facebook segítségével, annál rosszabb lesz a Google-nek.

Ahhoz, hogy a Buzz teljesítse a hozzá fűzött reményeket, funkcióit ütemesen és gyorsan újabbakkal kell bővítenie. És itt nem csak a fent említett ajánló-rendszerre, a tartalomújracsztást segítő megoldásokra gondolunk.

Ha a Buzzból twitelni vagy blogpostot írni (Blogger.com), képeket megosztani (Picasa) is könnyedén lehetne, valamint ha az ezeken a szájtokon keletkező reakciók okosan lennének visszacsatornázva a Buzz felületére, akkor megtörténhetne az, amit fejlesztői elvárnak a Buzztól: valódi dashboardként (egyfajta kiindulópontként, műszerfalként) funkcionálna. És ez a dashboard-jelleg áttörést hozna a mobilplatformokon is.

Gondoljuk csak meg: ha a Buzz felületén publikus naptárbejegyzéseket (Google Calendar) tudnánk felvinni, akkor máris készen lenne a Buzz saját programajnlója, melyhez ráadásul natívan kapcsolódna az ingyen SMS-ben érkező eseményértesítő.

Ugyanez a logika a Docs vagy a Reader, pláne a Maps, és a független, jó api-val rendelkező szolgáltatások esetében is végigzongorázható.

A Buzznak dashboarddá kell válnia. Különben a Google nem tud felzárkózni a Facebook és a Twitter közé harmadiknak...

HOROSZKÓP

KOS

Erős kísértést érzel, hogy mindenkit elkápráztass. Igen sokat adsz a megjele-nésedre is. Ne csodálkozz, ha így a sok új barát mellett irigyeket is szerzel magad-nak. De kellemetlen pletykák is szárnyra kelhetnek. A szerencse melléd szegődik, ezek szerint, bármibe kezdesz, biztos si-kerre számíthatsz.

BIKA

Nem vagy kifejezetten otthonülő tí-pus. Alkatodnál fogva barátkozó és nyájas vagy. Most különösen sokféle emberrel is-merkedhetsz meg. A szokottnál is többet mozogsz társaságban. Sokat köszönhetsz a tehetségednek és a szerencsédnek.

IKREK

Mindenütt ragyogóan megállod a he-lyed. Még a szerelemben is, pedig ezen a téren kiteszed magad jó néhány konfliktusnak. Sikerekre, szép élményekre számíthatsz, de ha titkos utakra tévedsz, komoly bajt zúdíthatsz a fejedre. Nincs ugyanis az a titok, ami előbb vagy utóbb, ki ne derülne.

RÁK

Ez a hét is csak csekély mértékben ígér jobbat, mint a nyugtalan előző hét volt. Most különösen Ámor tesz próbára téged. Mintha elkerülne a szerencse. Nézz kicsit önmagadba. Nem vagy túl érzékeny? Le-het az is, hogy saját belső nyugtalansá-godat vetíted ki másokra, és ez okozza a vitákat.

OROSZLÁN

A hét feladata leginkább az, hogy el-gondolkodj, a sorsod irányítása a kezed-ben van, és mindaz, amit sikernek vagy kudarcnak nevezel, csak belső hozzáállá-sod eredménye. Ez az érzelmek, az emberi kapcsolatok területén tűnik sikeresnek. A bolygóállás elsődlegesen a kommunikáci-óra és minden ezzel kapcsolatos tevékeny-ségre, valamint a szellemiek életterületén hat jól. Jól szerepsz a suliban.

SZÜZ

Úgy érzed, hogy mozgásra van szüksé-ged. Persze, ha életedben még soha nem végeztél testedzést, akkor ne maratoni fu-tással kezd, elég napi néhány perc gim-nasztika vagy egy-egy kiadós esti sétá, esetleg végezz könnyű mozgásos gyakor-latokat.

MÉRLEG

Nem ártana egy kisebb pihenés az elmúlt hetek bosszúságai után. Ha ezt valami oknál fogva nem tudnád megtenni, alapvetően szintén inkább egy jó hangulatú hétre szá-míthatsz. A suliban szerencsével jársz, a tanu-lás sokkal könnyebben megy. Kedvező ez az időszak a nagy baráti beszélgetésekre is, de a szerelmesek is sok vitát meg tudnak beszélni.

SKORPIÓ

Ne kergess illúziókat, kerüld a hamis áb-rándokat. Ha nem a vágyaid vezérelnek, akkor is jól érezheted magad. A nagy tervek végre-hajtásával várni kell még, a napi apró örömek mellett azonban vétek lenne elmenni. Ha szövetségeseket keresel, könnyen találhatsz az idősebb, tapasztaltabb emberek között.

NYILAS

Ezen a héten tele leszel energiával, mint az amúgy is temperamentumos jegynek a szü-lötte. Ez derűvel, vidám, szinte emelkedett hangulattal társul, s mindez azt eredményezi, hogy nem érzel lehetetlent. A sors pedig leg-többször annak adja a sikert, aki hisz benne, és persze önmagában. Ha tehát van valami régi terved, célod, akkor most van az egyik legjobb időszak arra, hogy bele is fogj.

BAK

Nagyon alkalmas ez az időszak kirándulá-sokra. Most mindegy, hogy hideg vagy kelle-mes az idő, felfrissülésre van szükséged. Szerel-mi életedből hiányzik a tűz. Ne siess el semmit, a türelem jót hozhat. Ha a kapcsolatod har-monikus, ne engedj a külső csábításnak, mert rosszul végződhet. Tarts távolságot, és ne bízd el magad, törekedj a lelki egyensúlyra.

VÍZÖNTŐ

Ha esetleg megfázol vagy influenzás vagy, vedd komolyabban, nehogy szövödmények lépjenek fel. A sikerekért most is meg kell dol-goznod. Ne járj gyanús utakon! Alkalmas ez az idő a szerelmi gondjaid tisztázására. Most biztos párkapcsolatra tehetsz szert, ragadd hát meg az alkalmat.

HALAK

Teljesen leköt a suli. Nagy lendülettel kez-desz néhány feladatnak, de aztán nagy bána-todra teljesen elszáll a lelkesedésed. Talán a belső motiváció hiányzik. Ugyanis a várható eredmények nincsenek összhangban a belé ve-tett energiával. Azért végleg ne adj fel semmit, esetleg lazíts! Legyél kicsit határozottabb terve-idet illetően, és bátran járj a dolgok végére!

Neked is kipotyognak a ruháid a szekrényedből?

Pólóhajtogatás kreatívan és könnyedén

Régi következtetés, hogy akinek rend van otthonában, környezetében, annak rend van a lelkében, az rendes ember. A rend és tisztaság persze megjelenhet pusztán csak a felszínen, ott „ahol a papok táncolnak”. Vannak, akik rosszul érzik magukat, ha nem áll minden pedánsan, mások viszont hajlamosak arra, hogy a rendet a dolgok el-tüntetésének tudományaként fogják fel.

Hát így valahogy vagyunk ezzel sokan. A kipotyogás oka azonban nem feltétlenül a rendetlenség, hanem pusztán az is lehet, hogy képtelenek vagyunk rendben és egy „toronyban” tárolni holmijainkat. Az egyik örök kihívás a póló, hosszú ujjú póló és pulóver esete. Ha a könnyebbik módon, oldalazva hajtjuk össze, egészen gyűrött lehet, mire előhalásszuk a szekrényből, ha viszont szépen összehajtjuk, akkor egy vasalás után, esetleg nélküle is viselhető.

Ehhez fontos, hogy egy olyan szimmetrikus hajtást alkalmazzunk, amely felsőnk elülső, felső részét hajtás nélkül, érintetlenül hagyja, és a meglévő hajtások is lehetőleg a ruhájra, a vállra is legalább szimmet-

rikus módon kerüljenek. A szép hajtogatást nehéz elsajátítani – valljuk be, még a legtöbb felnőtt sem képes szépen tárolni holmijait, és szépen hajtogatni a pólókat. Irigykedve nézünk azokra a ritka kezűgyes-ségű egyénekre, akik mindezt a levegőben egyetlen ujjmozdulattal hozzák létre. Ügyes, okos emberek – vagy éppen unatkozó technikatárolók – erre a célra hozták létre a pólóhajtogatót, ami kivételesen nem egy márkás termék, hanem otthon 5 perc alatt összerakható. Közben segít abban is, hogy megtanuld szépen hajtogatni ruhádat. Nem kell más hozzá, mint egy szélesebb ragasztószalag, egy olló és egy kartondoboz. Lehet ez egy monitor, tévé vagy porszívó doboza, de akár egy gyümölcsös karton is, amit a zöld-ségestől kértél. Lapjára hajtogatva elfér a vasalódeszka mellett vagy a szekrény tetején. Most pedig elsajíthatod a pólóhajtogatás titkát!

A kartont szabd négy részre. Szükséges 2 keskenyebb, 72 cm magas és 25 cm széles, és egy szintén 72 centiméter magas és 35 cm széles kartonfelület. Valamint egy

kicsi, majdnem négyzet alakú hajtogató fül, melynek mérete 40 x 25 cm. Az egyes felületek ragasztószalaggal rögzíthetők egymáshoz. A szélesebb kartonra kétoldalt ragaszd a két keskenyebb fület úgy, hogy azok 25 centiméterre legyenek egymástól, mert ide jön majd a legkisebb kartondarab. A két keskeny füvet a pólók ujjának behajtására használod majd, egyfajta szárnyként működnek. A legkisebb felület, amit a két szárny közé ragasztasz, annak a hosszúság felületnek a közepére ragaszd, méghozzá úgy, hogy mindkét oldalról ragasztószalaggal rögzíted. Ezzel a póló nyakrészét hajtod vissza. Fontos persze a sorrend. A hajtogatni szánt pólót a hátuljával magad felé fordítva helyezd a hajtogatóra. Először az egyik, majd a másik szárnyat hajtod be. Végül a közepre ragasztott fület hajtod vissza és már kész is a tökéletesen hajtogatott ruhadarab. A legszebb az egészen, hogy az összes többi is pontosan ugyanilyen lesz. Így biztos nem fognak kipotyogni a ruháid a szekrényből.

Kupidó voltam

Ebben az évben Valentin-napkor én voltam a barátnőimmel együtt a Kupidó. Mi szállítottuk ki a levelet a gyerekeknek. Rengeteg levél volt. A fiúk is besegítettek. Mi az ötödik és a nyolcadik osztályokat kaptuk. A fiúk pedig a hetedik és a hatodik levelet kézbesítették. Remek móka volt. A legtöbb levelet az 5. b osztály kapta. A mi magyartanárnőnk is kapott egy üdvözlőlevelet egyik tanítványától. Ahogy láttuk, eléggé örült neki. Titokban megbeszéltük az osztályfőnökünkkel, hogy a „kinti” iskolába is elszállítjuk a leveleket. A fiúk nem örültek, mikor megtudták, hogy átvettük őket. Mérgesek voltak. Mi vígan elindultunk. Remekül elmúltunk az időt. Csak arra lettünk figyelmesek, hogy már oda is értünk. Lel-fel szaladoztunk a lépcsőn, mivel nem találtuk meg elsőre a keresett termet. Végül minden képeslapot sikerült átadni a gazdájának. Ezután visszaindultunk a mi iskolánkba.

Nekem nagyon tetszett ez a nap. Remélem, jövőre is én vihetem ki a szerelmes leveleket.

Gajdos Rita, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Szent Száva-napi ünnepség

Iskolánkban 2010. január 27-én Szent Száváról emlékeztünk meg. Már hekkkel a műsor előtt lázasan folytak az előkészületek. Műsorunk két részből állt, amit Csikós Balázs Mónika és Nagy Gizella szervezett. Az előadást Szent Száva himnuszával nyitottuk, majd ezt követően betekintheztünk Rastko életébe, igazságtevésibe és munkásságába. A beszámolókat zeneszámok váltották. Az alsó és felső osztályosok is egyaránt részt vettek, hogy így még ünnepélyesebb és kerekesebb legyen a délelőtt. A műsor második felében Ki mit tud? vetélkedőt rendeztek. A versengés 3 kategóriában történt. A résztvevőket kategóriánként három háromtagú zsűri bírálta. Az első csoportban irodalmi műveket hallhattunk. Szép számmal voltak jelentkezők, de a zsűri Kakas Klaudiát tartotta a legjobbnak. A második kategóriában hangszerek produkciókat mutattak be. Itt Nyilas Anikót találták a legkiemelkedőbbnek, aki több művet is előadott metalofonon. Ezek után a szerintem legnépszerűbb kategória következett, ahol táncos előadásokat láthattunk. Erre mi, nyolcadikos lányok is jelentkeztünk. A zsűri ítélete alapján első lettünk. Az eredményhirdetés után szabadon táncolhattunk.

Szerintem nagyon jól sikerült ez a nap, és remélem, még ebben a félévben rendeznek hasonlókat, ahol mindenki felszabadultan táncolhat, nevetgethet.

Vörös Nóra, 8. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Az adai Cseh Károly iskola 5. b osztályos tanulói magyarárók a kicsinyítő képző használatát gyakorolták.

A halacska a tengerecske vicecskéjében pancszizik.

A majmocska a fácskán banánkát eszik. – **Hényel Csenge**

A ceruzácska eltörött az óvodácskában.

Az iskolácska udvarocskájába egyecske bunyócska történt. – **Apró Réka**

Egy tevécskét láttam a sivatagocskában. – **Zemanko Edvárd**

Egy aprócska csótányocska hozott szívbjocskát a háziasszonyocskára.

A cápácska eszi a fürdőzőcskéket a tengerecskében. – **Valford Dávid**

A kicsi pontyocska úszik a folyócskában. – **Erdei Kilián**

Tegnap krétácskával írtam a táblácskára. – **Szabó Szepesi Dávid**

Gazdácska lovacskának rózácskát csinál. – **Širovica Krisztina**

A birkácska az ólacsában fekszik a puhácska, kényelmecske párnácskán. – **Ginder Tamás**

Egy majmocska ül a fácska nagyocska tetejécskén. – **Kitli Sándor**

A kuttyuska megette a finci macskácskát.

A két kislányocska kevesecskét játszott szombatocskán a parkocskában.

Az iskolácska folyosócskáján a diákokcsák hangosan énekeltek a búcsúzó dalocskát.

Sándorka húgocskája esténként az iskolácskában klasszikusocsa táncocskát tanult.

A vadászocsa fürgécske kuttyuskája hajnalocskában a sötétecske erdőcskében ügyeseccsén megtalált két rókácskát.

Az Afrikácska belsejécskéjében húzódoácska hatalmasocsa Kangóka-medencecske évszázadocskákig csábította az idegeske hódítócskákat.

Sárika Tomikánál sokácskát játszott szerdácskán.

Este mindig a puhácska, melegecske ágyikóba fekszek le.

A nyolcadikos testvérkém fogalmazásocskát írt magyarocsa nyelvecskéből.

„Majd a legvégecskén nem azocsa számít, hogy hány évecske volt életecskédben, hanem, hogy mennyicske életecske volt éveidecskédben.” – **Barna Júlia**

A múlt héten a Népkörben jártunk. Először énekeltünk a tancsi Egyik volt tanítványával. Gábor hegedült és énekelt is velünk. Egy vicces szövegű népdalt tanultunk meg. Azután felmentünk a

MIZUJS?

színpadra és táncoltunk. Egy gyermekjátékot is játszottunk, a Bújj, bújj, zöld ág címűt. Végül kézműves foglalkozáson vettünk részt. Egy fél műanyag flakont díszítettünk kívülről szalvetákkal. Még tetejét is csináltunk neki. Reméljük, hogy tetszik majd az anyukáknak a nőnap ajándékunk. A táncolást leszámítva, én nagyon jól éreztem magam. – **Besnyi Botond**

Február 23-án a Népkörben voltunk. Megnéztünk egy előadást, a címe: A legény, aki kiálta a próbát. Nekem az egész előadás tetszett, mert érdekes és tanulságos történet volt. Az volt a legviccesebb jelenet, mikor a legény beért a lányok országába. A lányok kérdezősködtek, hogy kitől szeretne csókot, a legény pedig azt válaszolta, hogy senkitől, mert másba volt szerelmes. A táncos részek is elnyerték tetszésem. Igazán élveztes produkció volt, amit ismét megnéznék.

– **Golic Attila**

4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Februári sikerek

Mozgalmas volt a február a szajáni Móra Károly Általános Iskolában. Tizedikén rendezték meg az iskolai szavalóversenyt. Az elhangzott szavalatokat kéttagú bizottság értékelte, s a döntés alapján három tanulót jutattak tovább a Nagykikindán megrendezésre kerülő községi szavalóversenyre. A gyerekek kitűnően szerepeltek, nem volt egyszerű a döntés, végül két alsó és egy felső tagozatos tanulóra esett a zsűri választása. A továbbjutók: Popovity Zorica első osztályos, Törköly Bálint harmadik osztályos és Palatinus Klaudia hetedik osztályos tanulók.

Jelmezes gyerekek özönlötték el iskolánkat. Szőke ciklon, télapó, öreganyám furkosbottal, kisördög, nagymama sütötte fánk illata... igazi farsangi hangulat. Tanárok, tanítók és diákok aktív részvételével február 12-én farsangi teadélutánt szerveztünk a szajáni általános iskola tornatermében. Az aprónak induló rendezvény igazi mulatsággá nőtte ki magát. Alsósok, felsősök együtt ropták a táncot. A tanulók jelmezüket bemutatva vonultak fel, s a legeredetibbeket díjazták. A hangulat igazán farsangira sikeredett.

S a hét megkoronázásaként sort kerítettünk a várva várt Valentin-napi ládika felnyitására és a gyerekek szerelmes üzeneteinek szétosztására. Reméljük, a következő évben ismét ilyen vidám légkörben zajlik majd a jelmezes bál és a Valentin-nap.

2010. II. 20-án zajlott le a Curie Környezetvédelmi Verseny területi döntője Szabadkán, melyen tanulóink kitűnő eredménnyel szerepeltek. Felkészítő tanárunk, Kürti Dékány Zsuzsanna munkáját dicséri, hogy Juhász Katinka 8. osztályos, Kőműves Valentina és Palatinus Klaudia 7. osztályos tanulók első helyezést értek el, s ezzel továbbjutottak a Szolnokon megrendezésre kerülő döntőre.

Nacsa Xénia pedagógus

Gion-év, Gion Nándor Emléknapi Szenttamáson

Gion Nándor regényeivel, novelláival évekig alakította Szenttamás arculatát, messzire vitte a híret. A szenttamásiak tiszteletük jeléül a 2010. évet Gion-évnek nyilvánították. Szenttamás jeles írójára számos rendezvénnyel emlékezünk a Gion-évben. Iskolánk tanulói 2009. november 24-én Gion Nándor, iskolánk diákja címmel rendeztek kiállítást, amelyen életművét és életútját mutatták be.

Az Arany János Magyar Művelődési Egyesület 2010. január 16-án, a VIII. Őseink zenéje elnevezésű népzenei fesztivál keretében az irodalom területén végzett munkájáért Gion Nándornak ítélte oda az Értünk-díjat, amit a kultúra és a művészet, a közoktatás és a tudomány, a vallás, a politika, a közelet és a sport területén végzett munkáért osztanak ki az arra érdemes szenttamásiaknak. A díjat Gion Gábor, az író fia vette át. A díj átadásával egyben kezdetét vette az írónak szentelt év.

A hagyományos februári, az író születésnapjához kötődő Gion Nándor Emléknapi Szenttamáson több rendezvényre is sor került: a Szenttamási Népkönyvtárban dr. Árpás Károly szegedi irodalomtörténész *Mi közünk van az ábrázolt világhoz?* Gion Nándor ifjúsága műveinek tükrében címmel tartott előadást, amelyben *A kárókatona még nem jött vissza*, *a Sortűz egy fekete bivalyért*, *az Angyali vigasság* és *a Zongora a fehér kastélyból* című szenttamási színhelyű regényekről beszélt. A Szenttamási Rádió magyar szerkesztősége vasárnaponként elkezdte az író műveiből készült hangjátékok közvetítését. Február 26-án a Népkönyvtárban levetítették a Magyar Televízió Szülőföldem: Szenttamás című dokumentumfilmjét. Az 1983-ban Szenttamáson, Szabadkán és Újvidéken forgatott filmet Eck T. Imre rendezte. A nyár folyamán megnyílik az emlékházba alakított szülőház, de tervben van számos irodalmi est, filmbemutató, kiállítás és egy Gion Nándorral kapcsolatos kiadvány megjelentetése is. A Gion-év az író 70. születésnapján, 2011. február 1-jén zárul.

A Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola 7.3 osztálya

Milyen a lelkiismereted?

Hogyan javítsd a kapcsolatod a bűnösséggel?

Ha valaki szenved, bűnösnek érzed magad, még akkor is, ha a kialakult szituáció nem a te hibád? Nem érzed néha, hogy a világ összes terhe a válladon van, és neked kell mindent megoldani? Töltsd ki tesztünket, hogy megtudd, meg van-e a képességed az egészséges büntudatra!

1. Anyukád szerint nem segítesz neki eleget. Mit teszel?

- a) Elhatározod, hogy minden hétvégén kitakarítod a szobád ... 5
- b) Elhatározod, hogy néha majd segítesz neki 3
- c) Megpróbálsz vele megértetni, hogy nem tudsz neki segíteni. 1

2. A legjobb barátnőd nem hív meg magához a születésnapjára. Hogyan reagálsz?

- a) Azon aggódsz, hogy mit tehetél, amivel ennyire megbántottad 5
- b) Ezt hogy tehetted? Az ilyen nem is barát! 1
- c) Megkérde, hogy beszéljétek meg a dolgot 3

3. Ha valaki véletlenül meglöki az utcán, mit mondasz?

- a) Nem történt semmi 3
- b) Hé, nézzél már a szemed elé! 1
- c) Elnézést 5

4. Összetörtél egy drága tárgyat, mit mondtak a szüleid?

- a) Mi a mentséged? 5
- b) Csak, mondd el, hogy mi történt! 3
- c) Te voltál, ugye? Mindig ezt csinálod. 1

5. A szüleid miatt késel, a barátod már ideges. Vár, mert közös programot terveztek. Mit mondasz?

- a) Igen, tudom, hogy késtem, de meg tudom magyarázni .. 3
- b) Az én hibám, előbb kellett volna elindulnom 5
- c) Ne kezd te is, elég voltak mára a szüeim. 1

6. Egy osztályfőnöki órán kritizálnak az osztálytársaid. Hogyan reagálsz?

- a) Igazat adsz nekik, csak jobban látják. 5
- b) Kiállsz magadért, és elmondod, te hogyan látod a tényeket 3
- c) Felállsz, kiviharzol és becsapod magad után az ajtót. 1

7. A barátnőd kölcsönadta neked az új mobilját, majd azzal vádol, hogy megkarcoltad.

- a) Nem te voltál, csak hebegsz-habogsz 1
- b) Rosszul érzed magad és azon gondolkodsz, hogy mi történhetett 3
- c) Annyira sajnálsz, természetesen kifizeted a javítást 5

7 és 16 pont között:

Rossz lelkiismeret

Amint valami rosszul alakul, valahogy mindig magadban keresed a hibát, azon gondolkodsz, mit ronthattál el, kit mivel sértettél meg. Ha a barátnőd nem hív fel egy hétfőn, azon gondolkodsz, hogy mit csináltál rosszul, valamit sürgősen tenned kell.

Erősséged: tisztában vagy a saját és mások gyengeségével, ezért másoknak könnyen megbocsátasz, de magadnak nem. Nagy szükségét érzed annak, hogy szeressenek, ezért mindent megteszel másokért, és mindig magadat hibáztatod. Jellemzően édes, kedves és nagylelkű vagy. Gyengeségeid: annyira szigorú vagy magaddal, hogy már-már veszélyben van az önbecsülésed.

Hogyan javítsd a kapcsolatodat a bűnösséggel? A kíváló kritikus képességeidet használd jobban, elemezd a tetteidet, gondolataidat, érzéseidet egy tárgyilagossabb szemszögből. Vedd számításba a hibáidat, de ne feledd, nem mindig te vagy a hibás, sőt. Tudnod kell, hogy nem vállalhatsz mindenért és mindenkiért felelősséget.

Értékelés

17 és 26 pont között:

Nincs rossz lelkiismereted

Szinte sosem érzel lelkiismeret-furdalást, ugyanis úgy gondolsz, hogy mindig mások a hibásak.

Erősséged: jó önbecsüléssel rendelkezel, ki tudsz állni magadért és a tetteidért. Gyengeséged: a hozzád közel állók gyakran úgy érzik, hogy bírálod vagy vádolsz őket. Legyél óvatosabb: ha folyton hibákat és gyengeségeket keresel másokban, nem veszed észre a saját hibáidat.

Hogyan javítsd a kapcsolatodat a bűnösséggel? Kicsit állj meg, és gondolkodj el a viselkedéseden. Gondold végig, hátha kicsit más fényben fogod látni az egészet. Tanuld meg észrevenni azt, hogy mit csinálsz vagy csináltál rosszul, ez meg fog gátolni abban, hogy ugyanazokat a hibákat kövesd el, amiket régebben tettél.

27 és 35 pont között:

Tehetséges bűnös

Szereted a tiszta és egyenes dolgokat, ezért, amikor nehézségek merülnek fel

körülötted, néha felelősnek érzed magad. Hajlasz a bocsánatkérésre és megpróbálsz jóvátenni a hibádat. Viszont, ha számodra egyértelmű, hogy nem vagy hibás, azon vagy, hogy minél hamarabb kiderüljön az igazság.

Erősséged: logikusan gondolkodsz, képes vagy az önelemzésre, jól látod a dolgok mindkét oldalát, ezért helyes és kiegyensúlyozott döntéseket tudsz hozni. A barátaid adnak a véleményedre. Gyengeségeid: utálsz a konfliktust. Nem érzed jól magad, ha igazságtalan helyzetben találsz magad, szükségét érzed, hogy minél hamarabb megoldd a helyzetet, mindig az igazságra törekszel. Abban bízol, mások látják, hogy te korrekt vagy és ezt nem kell bizonyítanod.

Hogyan javítsd a kapcsolatodat a bűnösséggel? Ne vesztegesd az időt arra, hogy megnyugtatóra vársz. Ragaszkodj azokhoz az emberekhez, akik ugyanolyan tisztességesek és kiegyensúlyozottak, mint te, azért, hogy elérd, amit akarsz.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

Rendszeresen veszem és olvasom a Jó Pajtást. Néhanapján a Bizalmas sorokba is beleolvasok. Azt gondoltam, hogy én sosem fogok ilyen leveleket írni, de most már nem tudok mit kezdeni a problémámmal. Tizenhárom éves vagyok és nagyon szeretek egy nálam egy évvel idősebb lányt. A lány már tudja, hogy szeretem. Nem tudom, mi legyen a következő lépés, mert biztos, hogy azt várja, hogy én közeledjek felé. A problémám az, hogy nem tudom, hogyan tegyem meg az első lépést, hogy ne égjek le. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek!

Válasz:

Kedves Defender!

Ne haragudj, hogy most azt írom, hogy örülök, hogy jelentkezél, és bizalommal vagy hozzánk, mert már jó ideje nem kaptunk „fiúlevelet”. Úgy látszik a legtöbb fiú csigaházába zárkózott a problémáival. Nem hiszem, hogy a fiúknak éppen nincs egy szerelmi vagy iskolai ügyük sem, amit megoszthatnának velünk.

Nagyon nehéz ismeretlen és bizonytalan talajra lépni, amikor úgy érzed, hogy nem vagy felkészülve rá. A szorongás, a kudarcotól való félelem igencsak megnehezíti az életet, de ettől sajnos nem olyan könnyű megmenekülni. Csak tanulással sajátíthatjuk el, hogyan birkózzunk meg az ilyen helyzetekkel. Sajnos az élet dolgainak a követése nem olyan egyszerű, mint az iskolai tanulás, ahol a tanár lerajzolja, felírja, megmagyarázza a tanulnivalót, elébünk teszi a könyvet vagy a munkafüzetet, amiben begyakorolhatjuk az anyagot, otthon átismételjük a dolgokat, és néha hosszabb, máskor rövidebb időre már meg is jegyeztük az anyagot. A kapcsolatteremtést, a jégtörést a beszélgetésben inkább ún. próba-szerencse módon sajátítjuk el. Megpróbálunk közeledni, ismerkedni, ha beválik a módszer máskor is alkalmazzuk, ha nem válik be, elutasítják a közeledésedet, kudarcot vallasz, akkor ezzel a továbbiakban már nem nagyon próbálkozol. Bonyolítja a dolgot, hogy a másik oldalon álló lány nagyon fiatal és ismeretlen tényező az egyenletben, és nem tudjuk, mi az, ami beválik nála. Mellékesen ő is ugyanúgy szorong és fél a kudarcotól, mint a kezdeményező. Mivel bonyolult a dolog, te pedig még eléggé tapasztalatlan vagy, mielőtt bármilyen lépést tennél, próbáld meg átgondolni a lánnyal kapcsolatos eddigi tapasztalataidat. Ha eddig nem tetted, most figyelj meg, hogy ő hogyan viselkedik a jelenlétben: pl. ő is néz-e téged? Ott marad vagy elsétál a közeledből? Rád mosolyog-e néha-néha? Ha találkoztok szó-l-e hozzád? Beszélgettetek-e már a szünetekben vagy az iskolából hazafelé menet? Voltatok-e már egy társaságban, és akkor hogyan viselkedett? Próbáld meg a jó barátaidon keresztül megtudni, mit mondanak a barátnői, ők hogyan viselkednek, amikor találkoznak veled? Azt hiszem, kezdetnek ennyi elég is lesz.

Ha a tapasztalatod pozitív, mosolyog rád, kedves veled, akkor van esélyed. Ha viszont kinevet, csúfolódik, goromba veled, gondold meg, hogy érdemes-e rá pazarolni az érzelmeidet. Ha egy iskolába jártok, könnyebb megtenni az első lépést, mert lépten-nyomon együtt vagytok, közös szakkörökre, tevékenységekre jártok, ahol alkalom van a beszélgetésre. A legbiztosabb, ha kivárod azt a pillanatot, amikor egyedül van, vagy legalábbis egy-két barátnővel, és akkor köszönj neki, kezdeményezz beszélgetést. Biztos felmerült már benned, hogy miről is beszélgethettek. Miről másról, mint ami közös, az iskoláról, a tanárokról, tantárgyakról, valamilyen iskolai eseményről, a szünetben történetekről stb. Ha nem küld el melegebb tájakra, lovon vagy! Ha közös barátaitok is vannak, akkor még könnyebb a dolog, mert a szülinapok jó alkalmat adnak egymás megismerésére, az első lépésre. Tehát elemezd a dolgot, és ha pozitív megfigyeléseket jegyzel a listádra, összeszedheted

a bátorságodat, és léphetsz! Ha nem jársz sikerrel, az sem baj, mert tapasztalatot gyűjtöttél, és könnyebb lesz a próbálkozás a következő ismerekedésnél. Azt pedig, hogy hogyan gondolkodnak és éreznek a lányok, hogyan reagálnak bizonyos dolgokra, a velük való egyszerű barátkozáson keresztül tanulhatod meg. Ezért barátkozz, barátkozz, barátkozz!

„Kedves Bori Mária!

Tizennégy éves vagyok, és szerelmes egy fiúba, aki két évvel idősebb nálam. Menő fiú, aki kosárlabdázik, az összes barátnőm sóvárog utána, állandóan bámulják, bele vannak zúgva. Én úgy gondolom, hogy nekem van a legnagyobb esélyem nála. Nem értem, miért nem kérdezi már meg, hogy akarok-e vele járni?! Mit csináljak, kezdeményezzek én? Nagyon szeretnék vele járni, mert csak őrá tudok gondolni! Kérem, segítsen!

Rózsaszál”

Válasz:

Kedves Rózsaszál!

Önbizalmad határtalan lehet, mert úgy látod magad, mint a legesélyesebbet a trófeára. Te miből látod azt, hogy ebben a versenyben neked kell győznöd, és egyáltalán van-e meccs, hisz nem tudjuk, mi is történik a fiúban, ő akar-e egyáltalán valakivel járni, vagy éppen a sportkarrierje építgetésével van elfoglalva.

Mielőtt bármit tennél, próbáld meg egy kicsit tisztábban látni a helyzetet. 1. A fiú mutatott-e érdeklődést utána és a lányok után?, 2. Néze, követ-e téged a tekintetével, amikor egy társaságban vagytok? 3. Igyekszik-e a társaságodban lenni, amikor alkalom van rá? 4. Beszélgettetek-e már? Ha igennel válaszolsz, akkor nagy a valószínűsége, hogy a fiú is vonzódik hozzád. Ha nem viselkedik veled csúnyán és elutasítóan, akkor te is kezdeményezhetsz. De ne búsulj sokáig, ha nem jön össze a dolog, nem te vagy az esete. Biztos, hogy nemsokára felbukkan a színen az a fiú is, akivel kölcsönös lesz a vonzalom, és nem kell nap mint nap közelharcot vívni másokkal a kegyeiert.

„Kedves Bori Mária!

Tizenhárom éves vagyok, és a testmagasságommal van gondom, ami most 142 cm. Nagyon tetszik egy fiú, velem egyidős. Szerelmes vagyok belé, ő meg rám sem néz! A barátai azt mondják, hogy azért nem tetszem neki, mert alacsony vagyok, mint egy kis első. Megtudtam, hogy a lányok, miután megkapják az első menstruációjukat, már nem növekednek tovább. Mit tegyek, hogy magasabb legyek, és megtetszek ennek a fiúnak?

Törpilla”

Válasz:

Kedves Törpilla!

Igazán megértem az aggodásodat, de tudnod kell, hogy általában 13 éves korban nem fejeződik be a növekedési folyamat. Esetleg lelassulhat, de nem áll le. Ha azt szeretnéd tudni, hogy hozzávetőlegesen milyen magasságot érhetsz el, ismerd meg a szüleid testmagasságát, hisz ők azok, akik továbbadták az örökítőanyaggal az ún. prediszpozíciókat (prediszpozíció = hajlam). Tehát, ha összeadod az anyu és az apu testmagasságát, és ezt a számot elosztod kettővel, megkapod, hogy hozzávetőlegesen milyen magas lehetnél. Persze ettől vannak eltérések is. Ha azt szeretnéd, hogy magasabbra nőj, sokat segíthet a sportolás, az egészséges étkezés és életmód. A sportszakértők azt állítják, hogy a rendszeres kosárlabdázás áldásos hatással van a testmagasság növekedésére. Ha nem is méterekben mérve, de mégis magasabbra nőhetsz az eddiginél. Tornacipőt fel, és irány a kosárlabdapálya! Mi pedig csak szoríthatunk, hogy kitartó legyél.

Defender”

Toppantó királykisasszony

Hetvenhét mesebeli ország királylányai között a legszebb volt Toppantó királykisasszony.

Haja fényesebb a selyemnél, szeme kékebb, mint a májusi ég, és arcocskája bársönyosabb az árvácaszaziromnál. De jaj! mégis mindenki menekült a közeléből, mert a szépséges királykisasszony valóságos méregzsák volt! Ha valami nem tetszett neki, vagy nem a szeszélye szerint történt, nyomban toporzékolni kezdett. Akkorákat toppantott haragjában, hogy csak úgy porzott a palota szép, piros szőnyege a lába alatt.

Ez a mérges királykisasszony annyit toporzékol, hogy mindennap elszagattott egy pár aranyhímes cipellőt. Az öreg király naponta új cipőt csináltathatott a lányának. Bizony, ez drága mulatság volt, és a királyi kincsesláda tartalma kezdett apadni...

A királykisasszonyt pedig nem bírták leszoktatni a sok toppantásról. Olyan mérges, csúnya természete volt, hogy csak úgy szikrázott a két szeme!

Végül a király kidoboltatta az országban, hogy feleségül veheti a lányát az, aki olyan cipőt készít neki, amelyet nem bír elszaggatni.

Várták a palota kapujában, hogy majdcsak jön valaki, de bizony nem jött senki, mert mindenki jobban félt a mérges Toppantó királykisasszonytól, semhogy feleségül kívánta volna venni.

Akkor a király kihirdette, hogy országa felét odaadja annak, aki elhozza Toppantónak az elszakíthatatlan cipellőt. Ez már jobban tetszett az embereknek, és a mérész vállalkozók kezdtek tódulni a palotába.

Jöttek hercegek, vitézek, szerencsét próbáló vándorlegények, és mind szebbnél szebb cipőket hoztak. Vargák, csizmadiák, valamennyien megpróbálták megvarni a legszebb és legerősebb topánkát, de alig húzta fel azokat a királykisasszony, mindjárt toppantani kezdett, és egy nap leforgása alatt mindegyiket ronggyá toporzékolta.

Meghallotta az esetet egy szegény kis suszterinas. Törte kicsit a fejét, azután fogta magát s beállított a palotába.

– Mit keresel itt, te Csiriz Berci? – förmedt rá az udvarmester.

– Bíz' én mértéket akarok venni a királykisasszony lábáról! Akkor aztán készítek neki olyan cipőt, hogy örök életére leszokik a toporzékolásról.

– Elmenj innét, inci-finci suszterinas! – háborodott fel az udvarmester. – Nagyobb legények is pórul jártak már itt!

Hanem a király meghallotta Csiriz Berci szavait, és nem engedte elzavarni.

– Gyere csak, fiam! Hátha éppen te tudsz segíteni rajtunk.

A királykisasszony durcásan nyújtotta oda a lábát a suszterinasnak. Az alaposan megmértéskelte, majd hátat fordított és hazament. Rá sem pillantott a királykisasszonyra!

No, a Toppantó királykisasszony annál jobban megnézte a suszterinast, és lángoló orcával vette észre, hogy az ormótlan csírizes kötény mögött milyen deli, barna legényke rejtőzik.

A suszterinas pedig munkához látott, és három nap, három éj alatt gyönyörű cipellőt varrt, sündisznó bőréből – de úgy ám, hogy a tüskék belül voltak. Kívülről nem is lehetett látni a turpisságot!

Nem vette észre a királykisasszony sem, mert az bizony egyre csak a Csiriz Berci fekete szemét bámulta, amikor eléje állt.

– Engedd meg, hogy lábadra adjam az elszakíthatatlan cipőt, szép királykisasszony! – szólt Berci, és már húzta is fel neki a topánkákat, jó erős csattal rá is csatolta a bokájára.

Toppantó királykisasszony lépett egyet a szép, új cipőben, és nagyot sikoltott:

– Hiszen ez szúr! Vedd le hamar!

– Nem veszem én! – nézett rá hetykén Csiriz Berci. Ezt szaggasd el, ha bírod!

Mérges lett a királykisasszony, és toporzékolni akart, de nem bírt ám, mert a tüskék beleszúrtak a talpába. Haragjában a cipő csatját is hiába tépte, mert az olyan furfangos szerkezet volt, hogy csak a kis suszterinas tudta kikapcsolni. Kénytelen-kelletlen viselnie kellett hát a sündisznóbőr cipőt. Az öreg király elfordult, úgy mosolygott nagyokat a bajusza alatt.

Toppantó királykisasszony sírt mérgében, de aznap egyetlenegy sem toppantott.

Másnap már égett, fájt a lába a cipőben. Üzent a suszterinasnak, hogy vegye le – az meg visszaüzent, hogy még ráér.

Harmadnap megint üzent neki a királykisasszony, hogy ha nem veszi le a lábáról a sündisznóbőr cipőt, hát úgy megharagszik, hogy leüteti a fejét.

Csiriz Berci azt válaszolta, hogy akkor a királykisasszony szép lábát is le kell vágni, mert nem lesz, aki megszabadítsa a tüskés lábbelitől, és a tüskék beledagadnak a rózsaszínű talpába.

Látta már a királykisasszony, hogy méreggel nem megy semmire. Negyednapra szépen megszeliődült, és aranyhintaján maga ment el a suszterinasért.

Rámosolygott, mint a tavaszi napsugár, és szép szóval kérte, hogy húzza le a cipőjét, mert ő soha többé nem fog toporzékolni.

Több se kellett Csiriz Bercinek! Nyomban letérdelt a királykisasszony elé, kikapcsolta a csatokat és így szólt:

– Most már látom, hogy megváltoztál, és nem vagy többé kiállhatatlan, mérges királykisasszony!

A királykisasszony pedig lerúgta a szúrós cipellőket, és örömeiben meztőláb kezdett táncolni.

Odaérkezett addigra az öreg király is. Úgy örült, hogy még a korona is ugrált a feje tetején! Megölelte Csiriz Bercit és így szólt:

– Édes fiam, tiéd a fél országom, de még a másik felét is szívesen néked adnám!

– Felséges királyom, nem kell nékem egy talpalatnyi sem az országból – felelte a suszterinas –, csak Toppantó királykisasszonyt add hozzám feleségül!

Úgy is történt, mert a királykisasszony abban a szempillantásban megcsókolta Csiriz Bercit, akit azután szép ruhába öltöztettek, és olyan daliás vőlegény lett belőle, hogy mindenkinek megakadt a szeme rajta.

Kivilágos-kivirradtig tartott a nagy lakodalom. A sündisznó-cipőt pedig kitétték egy fényes kirakatba, és ha akadt olyan kislány abban az országban, aki mérgesen toporzékolni akart, hát elég volt rápillantania, és mindjárt elment a kedve tőle.

Az elektronikai hulladék aránya évente 3-5%-kal nő, az ebből kinyerhető nemesfémek újrahasznosítása viszont messze elmarad a kívánalmaktól. A reciklált nemesfémekből készült idei olimpiai érmek üdítő példát jelentenek.

Az olimpia történetében először fordul elő, hogy a medálok részben hulladékból származó aranyból, ezüsből és rézből készülnek. Az olimpiai érmet készítő Teck nevű kanadai vállalat más forrásból származó fémek mellett elektronikai hulladékból származó anyagokat is használt az érmek előállításához.

Több millió tonnányi e-hulladékot termelünk évente. Ezekből a hulladékokból több aranyat, illetve ezüstöt lehetne kinyerni, mint egy átlagos bányából. Mindössze jobb és biztonságosabb újrahasznosítási eljárásra lenne szükség. Elképesztő mennyiségű „kincset” rejtnek magukban a háztartási hulladékok, pontosabban a szemétre vetett elektronikai berendezések, az úgynevezett e-hulladékok.

ZSIBONGÓ

Olimpiai érmek hulladékból

Egy gramm arany kibányászásához átlagosan egy tonna ércet kell megmozgatni, aminél jóval olcsóbb, és kevesebb energiafordítással járna a hulladékból való kinyerés, hiszen 41 mobiltelefonból már „kibányászható” ennyi arany!

Sokan talán nem is sejtik, hogy az elektronikus készülékek miatt milyen rettentő mennyiségű hulladék keletkezik a földön. 2008-ban a számítógépek előállításához felhasznált arany, ezüst, réz, palládium és kobalt értéke elérte a 2,7 milliárd eurót, ami még nem tartalmazza annak a 60 további egyéb anyagnak az értékét, amit szintén felhasználnak a termelés során. Becslések

szerint átlagosan 16 kilogramm e-hulladékot termel évente egy fogyasztó, ami évi hat tonnát tesz ki. Kínában négy tonna aranyat, 28 tonna ezüstöt és 6000 tonna rezet használnak fel évente mobiltelefonok, illetve számítógépek gyártásához.

De nem csak anyagi érveknek kellene motiválniuk az embereket, hogy az újrahasznosítás felé tereljék a gyártókat, hiszen egészségügyi okok is az ügy mögé sorakoztathatók. Sajnos a digitális hulladékokat tároló országokban ugyanis több millió ember van a rák kockázatának kitéve, amit a nehézfémekből kipárolgó gázok okoznak, a környező talajokat és vizeket is beszennyezve.

Lágy tojás, buggyantott tojás, tükörtojás, habart tojás, sonkás omlett, reggelire, ebédre, vacsorára, magában, hússal, salátával, krumplival, főzelékkel, sütemény tetejére, édesen, paprikásan, sósan, zöldségekkel – a tojás felhasználási lehetőségei szinte kimeríthetetlenek. Óriási előnye pedig, hogy bármely elkészítési módot választod is, az ínycsiklandó fogás pillanatok alatt elkészül, nem kell pepceselni, gyúrni, keverni, előre hűteni, kelesztetni. Csak feltöröd, és hipp-hopp, az asztalra is kerülhet.

Tudtad?

Édekes tények a tojásról

Íme néhány érdekesség, amely hasznos is lehet, ha már oly sokszor tányérra kerül a tojás.

Tudtad? A tojásban gyakorlatilag minden szükséges vitamin megtalálható: D-, A-, C-, E-, B-vitamin, folsav és pantoténsav.

Tudtad? Az egészséges tojás súlya 50-65 gramm. A súly 10 százalékát a tojáshéj teszi ki, 60 százalékát a tojásfehérje, a maradék 30 százalékát pedig a tojássárgája adja.

Tudtad? A tojás ásványi anyagokban is nagyon gazdag: foszfor, vas, cink, kalcium, kálium, nátrium, szelén és magnézium van benne.

Tudtad? A tojás számos kultúrában a termékenység jele, így az élet hordozójaként tekintenek rá.

Tudtad? A tojásnak mikrobaellenes hatása van, ez már Shakespeare idejében is ismeretes volt, hiszen Lear király is tojásfehérjét alkalmazott vérző szemének gyógyítására.

Tudtad? A tojás frissességét egy kis víz és só segítségével könnyen megállapíthatod. Fél liter vízhez keverj 6 dkg sót, várd meg, amíg feloldódik, majd tedd bele a tojást. Ha lent marad az alján, egészen friss tojással van dolgod, ha a teteje felfelé áll, akkor 4-7 napos, ha pedig teljesen feljön a víz felszínére, több mint kéthetes. A főtt tojás sárgájának felszíne akkor zöldül meg, ha a tojás már legalább egyhetes.

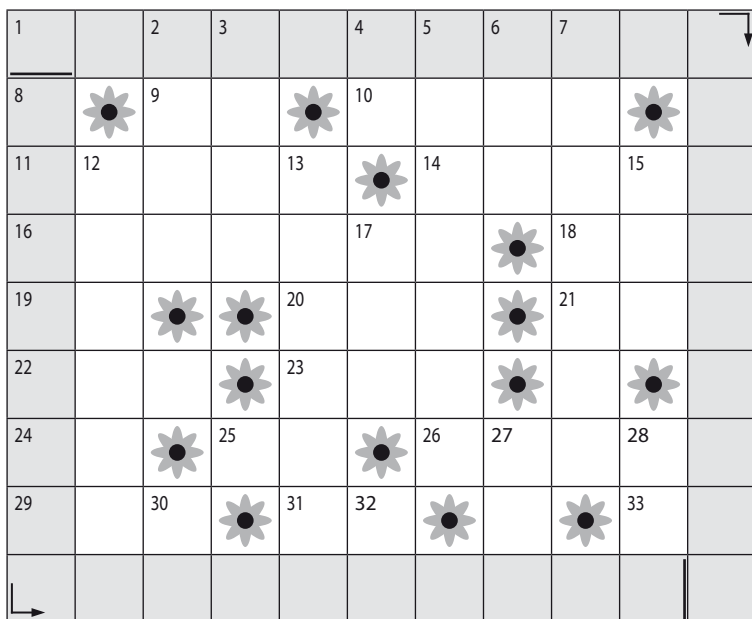
A vasutas kisfia először megy iskolába. Otthon felháborodva panaszkodik:

- Szerintem az egész iskola egy átverés.
- Miért mondd?
- Azért, mert az ajtóra az van kiírva, hogy első osztály...

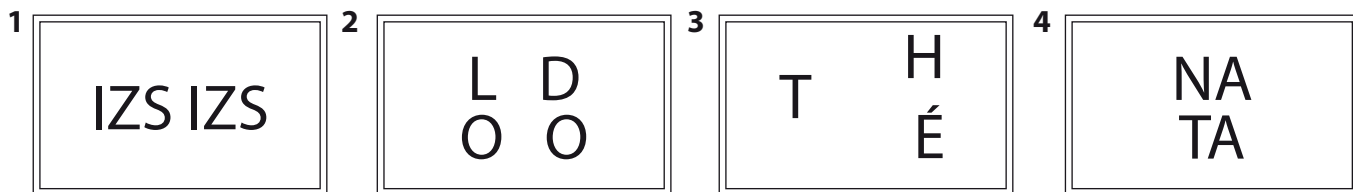
A befejezést megtudod a rejtvényből.

Vízszintes sorok: 1. A válasz folytatása, 9. Cipézszer-szám, 10. Róma felgyújtója, 11. Egyetérző, 14. Európai nemzet, 16. Nagy vízesés, 18. Az áru értéke, 19. Köztársaság, 20. A hajó hátsó része, 21. Hőemelkedés, 22. Kis Emília, 23. Római három, 24. Tiltószó, 25. Cin, 26. Szállít-e? 29. Be volt zárva, 31. Készpénz, 33. Fordítva a tetejére.

Függőleges sorok: 2. Zadar régi neve, 3. Hegy szerbül, 4. A névtelen iniciálé, 5. Pozitív ellentéte (ék. h.), 6. Energia (ék. h.), 7. Erkölcsei, 8. A válasz befejező része, 12. Kiválasztás, 13. Katóka, 15. A 3. személyre (ék. h.), 17. Olasz televízió, 27. Dió betűi keverve, 28. Majdnem száz, 30. Telesport, 32. Pató Pál.

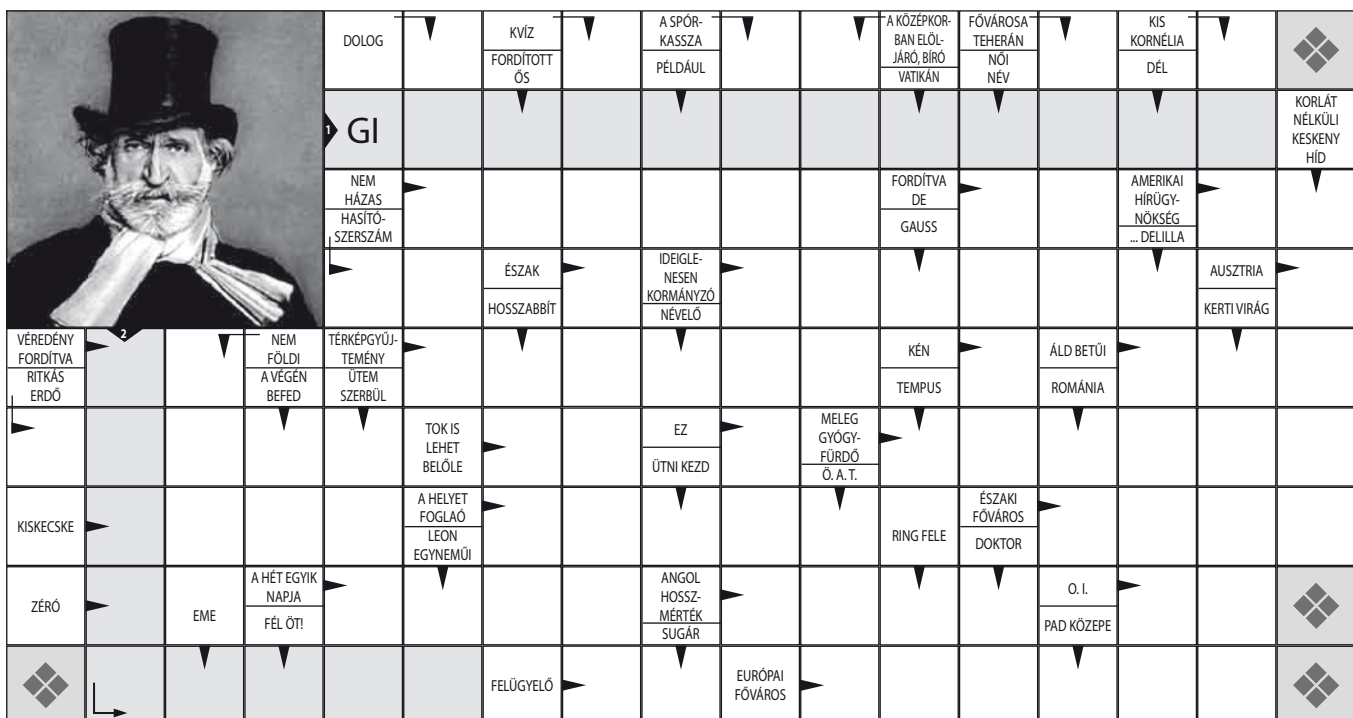

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (10.)

Rejtvényünkben egy híres olasz zeneszerző nevét és operájának címét rejtettük el. Ezt kell megfejtenetek

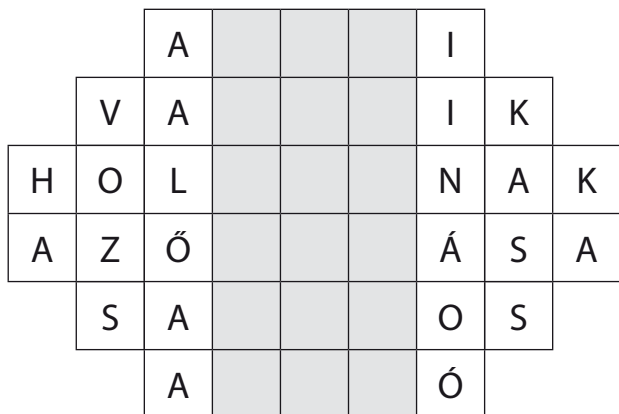

Fokról fokra

1. Ö
2. Vért ont
3. Taszít
4. Kipusztít
5. Eszébe ...
6. Kigondol
7. Ruhát felvesz
8. Máshova telepedik
9. Kicsípi magát

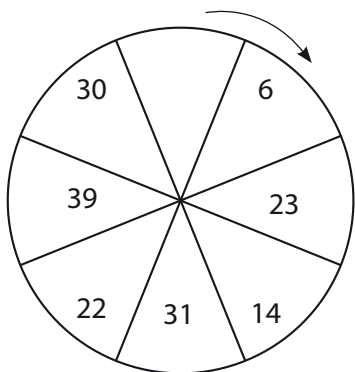
Töltsd ki az ábrát a meghatározások alapján.
Minden szó tartalmazza az előző szó összes betűjét,
és annál mindig egy betűvel többet.

Szóbetoldó

Olyan szót kell találnod, amellyel minden sorban értelmes
szavakat alkothatsz.

Körszámtan

Ha logikusan gondolkozol, meg is lesz az eredmény,
azaz a keresett szám.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Se eleje, se vége

1	I	N	T	
2	D	É	B	
3	A	D	L	
4	R	K	Á	
5	O	N	G	
6	G	O	T	
7	O	M	B	

Meghatározások:

1. Szórja
2. Arrébb (ék. f.)
3. Vadon élő patás (ék. h.)
4. Írogat
5. Szakadt ruha
6. Női név
7. Kabáton is találjuk

A két kiemelt
oszlopban
egy-egy tavaszi
virágnévnek kell
kialakulnia.

Játék a betűkkel

1. T . R . NT . LV . S . RH.LY

2. T . R . KK . N . ZS.

Egy-egy helységnevet látsz, de hiányzanak a
magánhangzók. Próbáld megtalálni őket.

A 9. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Miért? Te is elvetted az enyémet.

Betűrejtvények

1. fél egy, 2. felvidék, 3. lej, 4. elbeszél

Anagramma

hetet, ugrás, nyarak, akart, darázs, irány,
méter, álmos, árgus, sódar

Se eleje, se vége

Katona József

Körszámtan

81 – minden jobb oldali körcikkből levő számot emeld
négyzetre, és az eredményt írd be a szemben lévő
körcikbbe.

Körbe-körbe

Korcsolya – minden harmadik betűt kell összeolvasni.

Kitöltőcske

hóvirág

A 8. skandináv rejtvény helyes megfejtése

KANADA, VANCOUVER, TÉLI OLIMPIA

Könyvjutalmat kap

Burány Mária, Zenta

Kint zúgott, morajlott a nép, és egyre csak Árpád nevét lehetett hallani. Ekkor meglöbbszent a jurta ajtaja, és Torda táltos kíséretében belépett Árpád.

Harcból jöttem, urak, visszavetettük a besenyőket.

142 A nép Árpádot akarja Álmos úr utódának.

A nép szólt, de mit mondanak a vezérek? Huba úr, mint rangban második, te mit mondasz?

143

Árpádra, de nem egyszer-smind a fiára...

Árpádra szavazok, mert nincs idő vitára.

A fejedelmet ezután is választani kell.

Majd Árpádot pajzsra emelték. Csak Apafarkas-Agmánd morgolódott.

145

Úgy, úgy, aki hűtlenné lenne, vére folyjon, de ha Álmos utódai közül valaki esküjét szegné, örök átok legyen rajta!

A vezérek a nép előtt vérszerződéssel erősítették meg döntésüket.

144 Esküszünk, hogy mindig Álmos nemzetségéből választunk fejedelmet.

Amit közös erővel szerzünk, mindegyikünknek része legyen abból.

Egyesült erővel képesek vagyunk minden ellenséget visszaverni és Attila örökét elfoglalni.

Árpád!

Árpád!

146

Éljen a nagyfejedelem!

Folytatjuk

UTAZZ VELÜNK!

Lappföld világörökséggé nyilvánított része Svédország északi részén, Norrbotten grófságban fekszik. Négy nemzeti park, a Padjelanta, a Sarek, a Stora Sjöfallet és a Mudus, valamint két tájvédelmi körzet, a Sjaunja és a Stubba tartozik hozzá. Az első védett területeket, a Sareket és a Stora Sjöfalletet 1909-ben hozták létre. A Padjelanta Nemzeti Parkban található az ország legszebbnek tartott tavai, a Vastenjaure és a Virihaure. A nyugati hegyoldalak óceáni éghajlata hűvös és csapadékos, keleten kontinentálisabb jellegű. Itt, az északi sarkkörön belül, május végétől június közepéig a nap sohasem bukik a látóhatár alá.

Geológiai szempontból a táj arculata kettős: keleten alacsony dombság, nyugaton Európa egyik legöregebb hegyláncának, a Skandináv-hegységnek 1800–2000 m magas csúcsai emelkednek. A védett terület kétharmadát kitevő hegyvidéken jól megfigyelhetők a táj mai arculatát meghatározó negyedidőszaki eljegesedések nyomai, az U alakú völgyek, morénahalmok és tiszta vizű tengerszemek. A több mint száz gleccser ma is alakítja a felszínt, a völgyekben bővizű patakok folynak. A fennsíkokon hegyi legelők zöldellnek, 1200 méter felett zuzmók telepei borítják a talajt, a csúcsok kopárak, havasak. A sarki tundra egyedüli fái a törpe fűz, mellettük a rénszarvasok fő tápláléka, a lassan növekvő zuzmó tenyészik.

A keleti, alacsonyabb vidék növényzete a fenyves, nyíres tajga. Az érintetlen erdőségekben 700 éves fák is előfordulnak. A tavak, folyók környékén mocsaras, lápos ingoványok

húzódnak. Sok helyen csak a talaj felső rétege enged ki nyáron, alatta örökké fagyott a föld. Nyugat-Európa legnagyobb védett tőzeglápja itt, a Sjaunja természetvédelmi területen található. A Padjelanta-fennsík mocsaras rétei sajátos életközösségeknek adnak helyet.

A lapok háziállata, a rénszarvas (Tangifer tarandus) hatalmas csordákban nyáron a tundrán él és szaporodik, télre az erdőbe húzódik vissza. Különlegessége, hogy a szarvasok közül egyedül a rén tehene visel agancsot.

A jávorszarvasok csordái nyáron észak, télen dél felé vándorolnak táplálékot keresve. Ezek a világ legnagyobb szarvasféléi, a hímek agancsának fesztávolsága elérheti a két métert is. A területet jellemzően sarki rókák (Alopes lagopus), vidrák (Lutra lutra), nyestek (Martes foina) népesítik be. A menyétfélék családjába tartozó, torkosborznak is nevezett rozsomákok (Gulo gulo) száma mára jelentősen lecsökkent. A hatalmas étvágyú, medveszerű ragadozó általában beteg vagy sérült állatokra vadászik, de jobb híján a bogyókat is elfogyasztja. Farkast né-

hány éve gyakorlatilag nem láttak a vidéken, a barnamedvék (Ursus arctos) állománya azonban napjainkban szerencsére egyre növekszik. A Lappföldön előforduló 150 madárfajból 100 itt is fészkel, leggyakoribbak közülük a siketfajd (Tetrao urogallus), az énekes hatyú (Gygus cygnus) és a tőkés réce (Anas platyrhynchos). A vadászólyom (Falco rusticolus) és a rétisas (Haliaetus albicilla) egyedszáma csökken, utóbbinak már csak egy nagyjából száz példányból álló populációja lelhető fel. A túlelvél erdők jellegzetes madarai a keresztcsőrűek (Loxia curvirostra) és a fenyőszajkók (Nucifraga caryocatactes).

A lappok keletről érkeztek erre a vidékre feltehetőleg i. e. 3500 és 2000 között. Halászattal és vadászattal tartották fenn magukat, a rénszarvas elejtésének technikáját a tökéletességig fejlesztették. A vadállomány ritkulásával áttértek a nomád állattartásra, s ezt az életmódot folytatják a mai napig. Gazdasági életük alapja a rénszarvas; igavonó állatként használják, hússával és tejével táplálkoznak, csontja és bőre ruhák és használati tárgyaik alapanyagául szolgál. A lappok nyugaton, a nagy tavak vidékén, sátrakban töltik a nyarat, télre pedig családjukkal együtt a közeli falvakba húzódnak. Kétszáz-kétszázötvenen folytatják őseik hagyományos nomád életmódját, tökéletes harmóniában a környezettel. A vadászathoz, halászathoz és réntartáshoz fűződő jogait törvény szabályozza. Kézműiparuk igen fejlett, hagyományos viseletük praktikus és szépen díszített, kedvelt színeik a piros, a sárga és a kék.

Mel Gibson a vikingekről forgatna

A Biblia, a régi maják és a középkori Skócia után az Oscar-díjas Mel Gibson most azt mondja, újabb történelmi filmet szeretne forgatni: ezúttal a vikingek uralmáról.

Az 54 éves színésznek és rendezőnek, aki ebben a hónapban nyolc év után először bukkan fel a mozivásznra az Edge of Darkness című akciófilmben, gyerekkori álma az északi harcosokról szóló film megvalósítása.

„A legelső ötlet, ami egy filmmel kapcsolatban valaha megfogalmazódott bennem, az első gondolatom azzal kapcsolatban, hogy valaha filmes lehetek, 16 éves koromban támadt, és akkor egy viking filmet akartam csinálni” – mondta Gibson az újságíróknak egy sajtótájékoztatón.

Gibson, aki a 2004-ben készült Passiót arámi, latin és héber nyelven forgatta, majd egy maja dialektust használt a 2006-os Apocalyp-tóban, elárulta, hogy az egyelőre cím nélküli viking projekt valószínűleg angolul és ónorvég nyelven készül majd.

„Azt hiszem, angolul lesz, mégpedig azon az angol nyelven, amit akkor beszéltek, illetve ónorvégul” – magyarázta Gibson. „Valóságos lesz az egész. Azt akarom, hogy a vikingektől tényleg mindenki meg-

ijedjen. Nem lenne jó, ha egy viking erős brooklyni akcentussal azt mondaná, hogy »Ezzel a karddal a kezemben halok meg.« Ezt nem akarom hallani. Az ilyesmi kihúzza az ember alól a szőnyeget. Azt akarom, hogy valaki, akit sosem láttam azelőtt, mély, germán akcentussal beszéljen, és megrémítsen, ahogy beállít a házamba. Milyen lehet? Milyen lehetett?”

A tudósítások szerint Gibson viking filmjében szerepel majd Leonardo DiCaprio, a producer pedig az Oscar-díjas Graham King lesz.

Az amerikai zenekiadók friss toplistája a (fizetős) online letöltések száma alapján

Ezen a héten	A múlt héten	A szám címe	Előadó
1	4	Need You Now	Lady Antebellum
2	1	TiK ToK	Ke\$ha
3	3	I Gotta Feeling	Black Eyed Peas
4	5	Imma Be	Black Eyed Peas
5	2	Bad Romance	Lady GaGa
6	6	Party In The U.S.A.	Miley Cyrus
7	10	Hey, Soul Sister	Train
8	--	Blah Blah Blah	Ke\$ha Featuring 3OH!3
9	7	Fireflies	Owl City
10	9	Soldier Of Love	Sade

Train

Lady Antebellum

Ke\$ha

Plüssmaci utaztatási iroda

Régi hiánya szűnt meg az emberiségnek: megalakult a plüssjátékokat utaztató iroda. Csehországnak köszönhető a vívmány, amely nem állami cég, hanem magánvállalkozás. Az ötletet az Amélie csodálatos élete című francia film adta, amelyben a főhősnő kerti törpét utaztat a világban, és a törpe mindenhol üdvözlő fotókat küld megdöbbszent gazdájának. Az utazási iroda alapján 90 euróért viszi el bárki plüssmackóját vagy más játékkalát a világ különböző nagyvárosaiba, ahol lefényképezi helyi nevezetességek társaságában, bizonyítandó, hogy az állat megjárta a megrendelt utat.

Nem véletlen, hogy a filmekben egy párt nagy szoros barátokat alakító sztárok között az életben is kialakul valami több, hiszen egy-egy mozit általában hosszú ideig forgatnak, így a színészek rengeteg időt töltenek el egymás társaságában, meglehetősen intim körülmények között. Ám a High School Musicallel kapcsolatban nem túl sok valódi románcról tudunk, aminek az lehet az oka, hogy a film ifjú sztárjai vagy megrogzított szinglik, vagy igencsak jól titkolják aktuális románcikat...

Zac Efron és Vanessa Hudgens, a HSM főszereplőinek kapcsolata mindenki számára ismert, hiszen a két sztár már 2005 óta együtt van, és így majdnem öt év után – és azt követően, hogy Zac már egy gyűrűvel is meglepte párját, ami a fiú elkötelezettségét jelzi a lány iránt – már az összeköltözésen is gondolkodnak. Bár sokáig élt az az elképzelés, hogy a két színész csupán azért van együtt, hogy közös filmjeiknek szerezzenek még több publicitást, de – így az utolsó HSM után másfél évvel – már elmondhatjuk, hogy ez az elmélet megdőlt. Mivel a két sztár fiatalok nagy részét egymással töltötte, ezért nem is nagyon hozták össze őket másokkal, de az egyik ilyen párosítás nem jött éppen jól a szerelmeseknek. Még nem volt túlságosan mély a kapcsolatuk, amikor is előkerültek Vanessa hírhedt meztelen fényképei, és kiderült, hogy az említett képeket nem másnak, mint a Drake & Josh sorozat szívtiprójának, Drake Bellnek küldte. Nessa a sztár barátnőjét játszotta a Drake & Josh egyik részében, és úgy tűnik, a csókjelenetük olyan mély hatással volt a színésznőre, hogy utána valamivel ki akarta fejezni a Drake iránti rajongását.

Persze állandóak a pletykák Zac körül is, de azok közel sem mondhatóak ennyire súlyosnak. A színészt legtöbbször High School Musicales kollégájával, Ashley Tisdale-el hozták kapcsolatba, annak ellenére, hogy ezt mindketten folyamatosan tagadták. A szőke színésznő többször is elmondta már, hogy számára Efron olyan, mint egy kistestvér, és erre a legjobb bizonyíték az, hogy mikor Zac szerepelt Ashley sorozatának, a

A High School Musical sztárjai nem beszélnek szerelemről

Zac és Cody életének egyik részében, csókolózniuk kellett, de Tisdale kisasszonynak ez nagyon nem tetszett, ezért majdnem átirták az adott rész történetét. Egyébként azért is sántított az egész Zac–Ashley kapcsolat, mert Ashley 2007-től kezdve csaknem két évig Jared Murillóval, a High School Musical egyik táncosával járt. 2009 áprilisában szakítottak, és állítólag barátok maradtak, bár az kérdés, hogy mit szólhatott Jared ahhoz, hogy volt barátnője szinte a különválásuk után egyből összejött Scott Speerrel. Scott egyébként számos Ashley Tisdale videoklipen dolgozott – többek között ő rendezte a He Said She Said és az It's Alright It's Ok videóját is –, és a közös munka során lángolt fel közöttük a szerelem...

Amíg a HSM három főszereplőjének magánéletéről még aránylag sokat tudunk, a másik három színész vajmi keveset árul el szerelmi életükről. Lucas Grabeelről, aki a filmekben Ashley ikertestvérét alakítja, sokan próbálták elhitetni, hogy meleg, ám ez az elmélet megdőlni látszik, hiszen kiderült, hogy Lucas egy kolléganőjével, Emily Morriszal jár együtt. A színészt hírbe hozták Brittany Snow színésznővel is, de ezt a hírt Lucas cáfolta. Corbin Bleu és Monique Coleman a filmvásznon egy párt alakított, így aztán természetesen őket is összehoronálták. A pletykák szerint Monique és Corbin 2006 és 2008 között együtt jártak, de mi ezt nem igazán hisszük el, hiszen a színésznő csaknem 10 évvel idősebb a mindössze 20 éves sztárnál. A valóságban egyikőjük szerelmi életéről sem lehet biztosat tudni, bár Corbint már többek között Keke Palmerrel is összehozták, akivel az Ugorjbe! című filmben szerepeltek együtt. A fiatal sztárt többször is együtt látták egy ismeretlen, arab-amerikai lánnyal 2009 elején, és a színész egyik barátja el is kotyogta azt, hogy a titokzatos hölgy bizony Corbin barátnője, ám ő sosem erősítette ezt meg, mondván „ezek a dolgok nem tartoznak a nagy nyilvánosságra”. A fiatal sztár a saját bevallása szerint tehát szingli, és bár nyitott egy kapcsolatra, azért nem keresi a szerelmet, jön az majd magától...

Szerintünk igazán lenyűgöző, hogy a sztároknak sikerült a HSM hatalmas sikere után botrányok nélkül továbblépniük – bár azt kicsit sajnáljuk, hogy nem tudunk többet a magánéletükről...

Községi szavalóverseny az óbecsei Népkönyvtárban

Február 25-én 110 általános és középiskolás tanuló gyűlt össze Óbecsén, hogy bemutassa tehetségét, a szép vers iránti szeretetét. Jelen voltak az óbecsei Petőfi Sándor, Zdravko Gložanski, Sever Đurkić, Samu Mihály és a péterrévei Samu Mihály, valamint a Gimnázium és a Közgazdasági Középiskola tanulói.

A Népem költője, De szép ez a világ elnevezésű szavalóversenyt eddig a Városi Színházban tartották, most, másodízben pedig a könyvtár szép dísztermében rendezték meg.

Óbecsén már hagyománya van a versmondásnak, évtizedek óta számos szavaló jutott tovább nemcsak a körzeti, tartományi, hanem a köztársasági versenyre is.

Három kategóriában, három teremben folyt a verseny: 1. az alsósok, 2. a felsősök, 3. a középiskolások csoportjában.

Hallhattuk Szabó Lőrinc, Dsida Jenő, Petőfi Sándor, Szép Ernő, Radnóti Miklós, Zelk Zoltán... verseit.

Minden kategóriában négy tanuló képviseli Óbecsét Szabadkán, a körzeti versenyen.

Az alsós szavalók kategóriájában: Balassa Kornélia (Samu Mihály iskola, Pé-

Fekete Orsolya topolyai tanuló rajza

terréve), Kiss Karina (Samu Mihály iskola, Óbecse), Nina Malešev (Zdravko Gložanski iskola, Óbecse) és Isidora-Tisa Sladić (Sever Đurkić iskola Óbecse).

A felsős tanulók csoportjában: Péter Lea (Petőfi Sándor iskola, Óbecse), Pataki Lúcia (Samu Mihály iskola, Óbecse), Filip Sadžakov (Sever Đurkić iskola, Óbecse), Gordana Adamov (Sever Đurkić iskola, Óbecse).

Különdíjat érdemelt Ilinčić Irena, az óbecsei Samu Mihály iskola tanulója, aki nem anyanyelvén szavalt.

A középiskolások közül Óbecsét képviselik a szabadkai körzeti versenyen: Dušana Peković és Solymosi Laura gimnazisták, Nina Blažić és Hornyik Anna a Közgazdasági Középiskola tanulói.

Minden díjazott szavaló könyvjutalomban részesült.

Sok sikert kívánuk a szabadkai körzeti versenyen!

Koncz Erzsébet

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szek@jopajtas.info ■